

Na osnovu člana 16. stav (4) Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 41. sjednici, održanoj 16.08.2024. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Usvaja se Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Zeničko-dobojskog kantona za period januar-juni 2024. godine.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/24
Datum, 16.08.2024. godine
Zenica

PREMIJER

Nezir Pivić

DOSTAVLJENO:

1x Kantonalna uprava za inspeksijske poslove,
1x a/a.

Broj: 18/01-02-1-6997-2/24

IZVJEŠTAJ
o radu za period januar-juni 2024. godine
(šestomjesečni izvještaj)

Zenica, august 2024. godine

SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

	Strana
I UVODNE NAPOMENE	3-4
II IZVRŠENJE CILJEVA	4-5
1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati	5
<i>Ila Sektor za inspeksijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike</i>	6-24
1. Inspektorat rada i zaštite na radu	7-12
1.1. Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	7-9
1.2. Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	10-12
2. Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	12-15
3. Inspektorat za ceste i cestovni promet	15-19
3.1. Kantonalna inspekcija za cestovni promet	15-17
3.2. Kantonalna inspekcija za ceste	17-19
4. Inspektorat tehničkih inspekcija	19-24
4.1. Kantonalna elektroenergetska inspekcija	19-20
4.2. Kantonalna termoenergetska inspekcija	20-22
4.3. Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	22-24
<i>Iib Sektor za inspeksijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije,</i>	25-46
1. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	26-31
1.1. Kantonalna poljoprivredna inspekcija	26-27
1.2. Kantonalna vodna inspekcija	28-30
1.3. Kantonalna šumarska inspekcija	30-31
1.4. Kantonalna lovna inspekcija	31
2. Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	31-36
2.1. Kantonalna inspekcija zaštite prirode	31
2.2. Kantonalna inspekcija zaštite okoline	32-34
2.3. Kantonalna urbanistička inspekcija	34
2.4. Kantonalna građevinska inspekcija	34-36
3. Inspektorat veterinarske inspekcije	36-40
3.1. Kantonalna veterinarska inspekcija	36-40
4. Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	40-46
4.1. Kantonalna zdravstvena inspekcija	40-42
4.2. Kantonalna sanitarna inspekcija	43-44
4.3. Kantonalna farmaceutska inspekcija	44-46
III NORMATIVNE AKTIVNOSTI	46
IV STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO	46
V OSTALI POSLOVI I ZADACI	46-48
1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku	47
2. Drugi kontinuirani poslovi	48
VI OCJENA STANJA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA	48-51
1. Ocjena stanja	49-50

Pravni osnov za sačinjavanje Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, za period januar - juni 2024. godine, je član 31. Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/11 i 15/21).

Kantonalna uprava za inspeksijske poslove je samostalna kantonalna uprava, sa sjedištem u Zenici i dvije izmještene kancelarije u Gradu Visoko i općini Maglaj.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta predviđeno je 21 vrsta kantonalnih inspekcija, od kojih 17 imaju izvršitelje, dok 3 vrste kantonalnih inspekcija nemaju izvršioca (urbanistička, inspekcija za zaštitu prirode, lovna inspekcija).

Djelokrug rada ove Uprave je vršenje inspeksijskog nadzora u oblastima: radnih odnosa i zaštite na radu, trgovine, obrta, ugostiteljstva i turizma, cestovnog prometa, cesta, energetike, termoenergetike, rudarstva, poljoprivrede, voda, šumarstva, zaštite okoliša, urbanizma, građenja, veterinarstva, zdravstva i farmacije, u skladu sa djelokrugom i nadležnostima propisanim posebnim zakonima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove je ukupno sistematizovano 124 izvršioca, a popunjeno 69, i to: direktor, sekretar Uprave, 2 pomoćnika direktora, 2 glavna kantonalna inspektora, 56 Kantonalnih inspektora, i 5 namještanika, uz napomenu da je kod jednog inspektora prestao radni odnos zaključno sa 17.06.2024. godine zbog odlaska u penziju.

U toku izvještajnog perioda rad Uprave je bio zasnovan na realizaciji Programa rada za 2024. godinu,

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2024. godinu, vodilo se računa o broju izvršioca koji će realizirati planirane poslove, broju službenih vozila kojim Uprava raspolaže, kao i činjenici da inspektori na teren odlaze 3 dana u sedmici, a 2 dana kada ne idu na teren obavljaju prijem stranaka i druge kancelarijske poslove.

Također, jedan od prioriteta u radu su otkrivanje i suzbijanje tzv. „rada na crno“, u svim pojavnim oblicima (nezakonito radno angažovanje zaposlenika, nezakonito obavljanje raznih djelatnosti itd).

U toku izvještajnog perioda Uprava je ostvarila dobru saradnju sa resornim ministarstvima i drugim tijelima organa uprave na svim nivoima vlasti.

Na rad ove Uprave u izvještajnom periodu negativan uticaj su imale sljedeće okolnosti:

1. Nedovoljan broj službenih vozila i nedostatak terenskih vozila

Prilikom sačinjavanja Programa rada za 2024. godinu i utvrđivanja normativa za svaku inspekciju, uzeta je u obzir činjenica da Uprava koristi 29 službenih vozila. Imajući u vidu činjenicu da planirane poslove izvršava 17 vrsta inspekcija, te uvažavajući specifičnosti određenih inspekcija, svakodnevni problem nedostatka službenih vozila se djelimično prevazilazi organiziranjem poslova u poslijepodnevnim i večernjim satima, te u dane vikenda, kao i pravovremenim planiranjem odlazaka

na teren inspektora, koji koriste ista službena vozila. Važno je naglasiti da je veći broj vozila prešao preko 300.000,00km, te da su vozila često na popravkama zbog svakodnevnog korištenja. Ovaj problem je djelimično riješen nabavkom tri nova vozila u ovom izvještajnom periodu.

2. Kadrovska nepopunjenost radnih mjesta:

Nepopunjenost radnih mjesta kantonalnih inspektora (kantonalni urbanistički inspektor, kantonalni veterinarski inspektor, kantonalni inspektor rada te kantonalni sanitarni inspektor).

II – IZVRŠENJE CILJEVA

U periodu od 01.01.2024. do 30.06.2023. godine, izvršeno je 6984 inspeksijska nadzora, što je više u odnosu na 6329 inspeksijski nadzor, koliko je za ovaj period planirano Programom rada Uprave za 2024. godinu. Zbog utvrđenih nepravilnosti prilikom inspeksijskih nadzora doneseno je 1079 rješenja i izdato 1678 prekršajnih naloga, sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni 1.685.885,00 KM.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, 176 prekršajnih naloga sa ukupnim iznosom izrečenih novčanih kazni od 142.870,00 KM, izdato je zbog utvrđenih prekršaja po osnovu kantonalnih propisa.

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga u 158 slučajeva je zatraženo sudsko odlučivanje. U izvještajnom periodu kantonalni inspektori su u svojstvu ovlaštenog predstavnika i svjedoka, pristupili na 172 usmenih pretresa, na općinskim sudovima na području Kantona.

U izvještajnom periodu, putem dežurnog telefona na koji građani prijavljuju nezakonitosti iz nadležnosti kantonalnih inspekcija u sastavu Uprave zaprimljeno je 79 prijava.

1. Ocjena izvršenja ciljeva i postignuti rezultati

Tabelarni prikaz

ZBIRNI PODACI UPRAVE ZA PERIOD 01.01.-30.06.2024. GODINE

Red br.	NAZIV INSPEKCIJE	Broj pregleda planirano	Broj pregleda ostvareno	Rješenja	Prekršajni nalozi	Izrečeno-kazna KM	Prekršajni nalozi po kantonalnim propisima	Izrečeno kazni po kantonalnim propisima	Zatraženo sudsko odluč.	Zastupanja na sudovima
	INSPEKCIJA RADA - RADNI ODNOSI	739	778	104	397	426.800,00	61	44.400,00	89	67
	INSPEKCIJA RADA - ZAŠTITA NA RADU	180	189	62	57	88.080,00	21	23.520,00	4	5
	TRŽIŠNO-TURISTIČKO-UGOSTITELJSKA	1.351	1.432	353	502	449.685,00	20	8.950,00	48	38
	INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET	300	319	37	268	162.720,00	1	300,00	23	16
	INSPEKCIJA ZA CESTE	85	88	23	17	14.300,00	-	-	-	-
	ELEKTROENERGETSKA	78	72	16	4	10.000,00	-	-	-	-
	RUDARSKO-GEOLOŠKA	34	38	4	12	63.800,00	12	63.800,00	6	-
	TERMOENERGETSKA	90	95	186	4	5.000,00	4	5.000,00	-	1
	POLJOPRIVREDNA	315	414	3	177	169.400,00	2	2.500,00	8	12
	VODNA	170	221	27	10	4.600,00	10	4.600,00	2	2
	ŠUMARSKA	180	183	32	11	18.200,00	4	5.000,00	0	0
	ZAŠTITA OKOLINE	190	174	37	4	2.500,00	0	0,00	0	0
	GRAĐEVINSKA	82	92	5	8	14.000,00	8	14.000,00	0	0
	VETERINARSKA	2.100	2484	216	115	81.500,00	23	14.700,00	7	7
	ZDRAVSTVENA	80	94	17	22	58.000,00	6	7.500,00	9	0
	SANITARNA	270	348	128	65	106.600,00	15	12.100,00	24	25
	FARMACEUTSKA	85	96	19	21	79.500,00	5	5.300,00	5	0
	UKUPNO:	6.329	6.984	1079	1678	1.685.885,00	176	142.870,00	219	172

IIa IZVJEŠTAJ SEKTORA ZA INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTIMA RADA, PROMETA ROBA, VRŠENJA USLUGA, OBRTA, SAOBRAĆAJA I TEHNIKE

U sastavu Sektora za inspeksijski nadzor u oblastima rada, prometa roba, vršenja usluga, obrta, saobraćaja i tehnike nalazi se osam vrsta kantonalnih inspekcija.

Postojeći broj izvršilaca po inspekcijama i broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove je prikazan u narednoj tabeli:

R/B	Naziv inspektorata/Inspekcije	Naziv radnog mjesta	Postojeći broj	Prema Pravilniku
1.	Inspektorat rada	Glavni kantonalni inspektor rada	-	1
1.a	Kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa	Kantonalni inspektor rada za oblast radnih odnosa	7	12
1.b	Kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu	Kantonalni inspektor rada za oblast zaštite na radu	3	4
2.	Inspektorat tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije	Glavni kantonalni tržišni inspektor	1	1
		Kantonalni tržišno-turističko-ugostiteljski inspektor	11	21
3.	Inspektorat za ceste i cestovni promet	Glavni kantonalni inspektor za ceste i cestovni promet	-	1
3.a	Kantonalna inspekcija za cestovni promet	Kantonalni inspektor za cestovni promet	3	6
3.b	Kantonalna inspekcija za ceste	Kantonalni inspektor za ceste	1	2
4.	Inspektorat tehničkih inspekcija	Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije	-	1
4.a	Kantonalna elektroenergetska inspekcija	Kantonalni elektroenergetski inspektor	1	2
4.b	Kantonalna termoenergetska inspekcija	Kantonalni termoenergetski inspektor	1	2
4.c	Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija	Kantonalni rudarsko-geološki inspektor	1	2
UKUPNO:			29	55

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora. Inspektoratom tržišno-turističko-ugostiteljske inspekcije rukovodi glavni kantonalni tržišni inspektor.

Inspektoratom za tehničke inspekcije rukovodi glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije - po ovlaštenju, inspektoratom za ceste i cestovni promet rukovodi glavni kantonalni inspektor za ceste i cestovni promet - po ovlaštenju, inspektoratom rada i zaštite na radu rukovodi glavni kantonalni inspektor rada - po ovlaštenju.

1.INSPEKTORAT RADA I ZAŠTITE NA RADU

Inspektorat rada i zaštite na radu sastoji se od dvije kantonalne inspekcije: kantonalna inspekcija rada za oblast radnih odnosa i kantonalna inspekcija rada za oblast zaštite na radu.

Inspektorat rada i zaštite na radu broji 10 izvršilaca, 7 kantonalnih inspektora rada za oblast radnih odnosa i 3 kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

1.1 KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST RADNIH ODNOSA

a) poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu, planirano je 739 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je ukupno 778 inspeksijskih nadzora.

Kantonom inspekcijom rada rukovodi glavni kantonalni inspektor rada po ovlaštenju.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora	739	redovni inspeksijski nadzor	648	
		kontrola izvršenja rješenja	91	
izvršeno inspeksijskih nadzora	778	redovni inspeksijski nadzor	585	
		inspeksijski nadzor po predstavkama	123	
		kontrola izvršenja rješenja	20	
poduzete mjere	Rješenja	104	rješenja o zabrani	61
			rješenja o otklanjanju nedostataka	42
			rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	3		
	prekršajni nalozi: UKUPNO 397	-F.P. 336 -K.P. 61	iznos izrečenih novčanih kazni: 382.400 KM 44.400 KM 426.800 KM	
broj lica zatečenih „na crno”		176		
broj lica koja su nakon inspeksijskog nadzora zasnovala radni odnos		49		
broj kontrolisanih radnih dozvola stranih državljana		78		
broj subjekata kod kojih je utvrđeno ponavljanje istog prekršaja		9		
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		67		
broj zaprimljenih predstavki		163		

* Od ukupnog broja prekršajnih naloga, za 89 je do dana izrade izvještaja zatraženo sudskih odlučivanja.

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je

izvršen nadzor:

*Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora	Broj lica zatečenih „na crno“
1. Proizvodna djelatnost:		
a) proizvodnja hrane i pekarskih proizvoda	58	20
b) proizvodnja mesa i mesnih prerađevina	4	
c) proizvodnja i obrada metalnih proizvoda	9	1
d) ostale proizvodne oblasti: PVC materijal i sl.	21	12
Ukupno proizvodna djelatnost (a+b+c+d)	92	33
2. Trgovinska djelatnost	215	18
3. Ugostiteljska djelatnost	157	35
4. Građevinska djelatnost	28	32
5. Javni prijevoz putnika i tereta u cestovnom prometu	4	6
6. Proizvodnja, rezanje i prodaja rezane građe	5	24
7. Obrtništvo (zanatske radnje, autopraonice i sl.)	86	11
8. Tekstilna industrija, kožna galanterija i konfekcija	20	7
9. Benzinske pumpne stanice	15	
10. Ostale djelatnosti (sportske kladionice, osiguravajuća društva, kablovski i tv emiteri, predškolski odgoj, obrazovanje, i sl.)	157	10
Sveukupno (1 do 10)	778	176

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

- U mjesecu januaru i februaru 2024. godine izvršen redovan inspekcijski nadzor u 44 javne školske ustanove, obzirom da javne školske ustanove nisu vodile ažurnu evidenciju odlaska i dolaska nastavnog i nenastavnog osoblja s posla. Kao rezultat gore navedenih inspekcijskih nadzora sve javne školske ustanove počele su ažurno voditi evidenciju odlaska i dolaska sa posla;
- u drugoj polovini mjeseca maja 2024. godine u popodnevnoj smjeni, u okviru organizovane akcije izvršeni su inspekcijski nadzori u pekarskim obrtima;
- u mjesecu maju izvršen je nadzor nad primjenom Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 02/24) u 47 javnih ustanova na području Zeničko-dobojskog kantona, izdato je 74 naloga u iznosu 85.500 KM;
- u navedenom periodu, na osnovu zaprimljenih predstavki, veliki broj usmjerenih inspekcijskih nadzora vršen je u timskom radu sa kantonalnim tržišno-turističko-ugostiteljskim inspektorima;
- u navedenom periodu utvrđeno je nezakonito radno angažovanje 176 osoba o čemu je u skladu sa Zakonom, pismeno obaviještena nadležna Kantonalna služba za zapošljavanje i Kantonalna porezna uprava Zeničko-dobojskog kantona;

- u navedenom periodu djelovanjem inspekcije rada 49 osoba zasnovale su radni odnos u skladu s Zakonom;
- posebno ukazujemo da pored prekršajnih mjera, kantonalni inspektori izdaju i upravne mjere zabrane daljnjeg angažovanja lica zatečenih bez regulisanog radno-pravnog statusa, što u velikoj mjeri doprinosi povećanom broju lica sa kojima poslodavci zasnivaju radni odnos ,te se na taj način godinama znatno puni i federalni PiO-MiO i kantonalni fond Zavoda za zdravstvo, a isti parametri se nigdje ne iskazuju;
- Glavni kantonalni inspektor rada, po ovlaštenju odgovorio je na 40 pismenih zahtjeva-upita za zaštitu prava iz radnog odnosa i oblasti zaštite na radu zainteresovanih stranaka, poslodavaca, radnika i sindikata u slučajevima kada nije bilo potrebno vršenje neposrednog inspeksijskog nadzora;
- tokom izvještajnog perioda izvršena je kontrola radno-pravnog statusa za ukupno 2436 osoba, od kojih je prema polnoj strukturi 1260 ženskog i 1176 muškog spola;
- najčešće uočena kršenja propisa odnose se na nezakonito radno angažovanje zaposlenika tzv. „rad na crno“, kašnjenje u isplati plaća i uplati doprinosa, a u manjem omjeru nepostupnje u skladu sa Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 08/19), koji su sankcionirani represivnim mjerama, odnosno izdavanjem prekršajnih naloga.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Dugogodišnje stanje koje je okarakterisala velika ponuda radne snage, a što je imalo i trenutno ima za posljedicu težak položaj zaposlenika kod poslodavaca koji isplaćuju minimalnu plaću, organizuju prekovremeni rad i ne omogućavaju ostvarivanje osnovnih prava iz radnog odnosa (pravo na odmor, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, dnevni i sedmični odmor i sl.), počinje da se mijenja u korist zaposlenika, a kao posljedica odliva kvalifikovane radne snage u treće zemlje. Isto se da zaključiti prema broju osoba zatečenih da rade na crno koji je u opadanju.

Odliv radne snage u treće zemlje doprinio je da se poveća uvoz radne snage iz Turske, Bangladeša, Nepala i Indije u oblasti građevinarstva i tekstilne proizvodnje, samim tim došlo je do povećanja radnog angažovanja stranaca bez radne dozvole i zaključenih ugovora o radu i obrazaca prijave kod nadležnog organa.

S tim u vezi oslobađa se prostor i kapaciteti unutar ove inspekcije, za intenzivniji, tzv. pojačani nadzor u segmentu ostvarivanja ostalih prava iz radnog odnosa (pravo na odmore: dnevni, sedmični, posebno godišnji odmor u minimalnom zakonskom trajanju, prekovremeni rad i dr.).

Efikasnost u radu ove inspekcije će se uveliko povećati, a time i poboljšati stanje u oblasti, posebno kadrovskim i materijalnim jačanjem, što podrazumijeva prijem novih izvršilaca i bolju opremljenost kako u dijelu broja vozničkih jedinica, tako i u nadgradnji postojeće Lotus elektronske platforme.

1. 2. KANTONALNA INSPEKCIJA RADA ZA OBLAST ZAŠTITE NA RADU

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu, planirano je izvršenje 180 inspeksijskih nadzora, a izvršeno je kupno 189 inspeksijska nadzora.

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila su tri kantonalna inspektora rada za oblast zaštite na radu.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora	180	redovni inspeksijski nadzor	147	
		kontrola izvršenja rješenja	33	
izvršeno inspeksijskih nadzora	189	redovni inspeksijski nadzor	90	
		inspeksijski nadzor po predstavkama	18	
		kontrola izvršenja rješenja	81	
poduzete mjere	rješenja	62	rješenja o zabrani	13
		-	rješenja o otklanjanju nedostataka	49
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi: UKUPNO: 57	36-F.P. 21-K.P.	Iznos izrečenih novčanih kazni: - po f.p. 64.560 - po k.p. 23.520 UKUPNO: 88.080 KM	
broj uviđaja povodom povrede na radu*		28		
broj stručnih analiza elaborata za novootvorena radilišta		141		
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		5		
broj zaprimljenih predstavki		18		

* Po izdatim prekršajnim nalogima zatražena su 4 sudska odlučivanja.

* Od ukupnog broja uviđaja povodom povreda na radu, 28 radnika je pretrpilo težu povredu,

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih
-----------------	------------------------

	nadzora
Oblast nisko i visokogradnje i radilišta	36
Oblast proizvodnje i obrade metalnih proizvoda	29
Oblast tekstilne industrije, kožne konfekcije i galanterije	20
Oblast rezanja drveta	30
Oblast mesne industrije	6
Oblast proizvodnje hrane, kruha i peciva	4
Oblast poljoprivrede	1
Oblast prometa nafte, naftnih prerađevina i plina	0
Oblast prijevoza robe i putnika	5
Ostale nespomenute oblasti prerade i proizvodnje (mlijeko i mliječni proizvodi, kafa, guma i PVC proizvodi i sl.)	11
Ostale oblasti (uslužne djelatnosti- trgovina, ugostiteljstvo, hemijske čistionice, auto-servisi, obrazovanje, kultura, javni emiteri, sportske kladionice i sl.)	47
Ukupno:	189

Stanje u oblasti zaštite na radu karakteriše nastavak trenda iz prethodne godine, koji se ogleda u odgovornijem odnosu poslodavaca prema ovom segmentu rada, boljem organizovanju i sprovođenju mjera zaštite na radu, boljoj saradnji poslodavaca sa inspeksijskim organima, te veći stepen discipline poslodavaca u pogledu prijavljivanja nesreća na poslu, kao pozitivan efekat i rezultat poduzetih aktivnosti ove inspekcije u oblasti zaštite na radu zahvaljujući odredbama novog Zakona o zaštiti na radu koji je stupio na snagu 09.11. 2020. godine i objavljen u Službenim novinama F BiH broj:79/20.

b) Razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti zaštite na radu sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na stanje u oblasti zaštite na radu negativno je uticala činjenica da je do novembra 2020. godine na snazi bio Zakon o zaštiti na radu iz 1990. godine, koji je sadržavao prevaziđena pravna rješenja. Na području Kantona preovladava teška industrija u kojoj je velik broj industrijskih objekata izgrađen prema zastarjelim tehnologijama i koji ne zadovoljavaju savremene evropske standarde i propise. Isto se negativno odražava na stanje u oblasti zaštite na radu. Problem stručnih kadrova za obavljanje poslova zaštite na radu u privrednim subjektima naročito je izražen u privatnom sektoru i privrednim društvima čija djelatnost nije primarno vezana za zapošljavanje kadrova tehničkog smjera (npr. tekstilna i prehrambena industrija, poljoprivreda i dr).

Jedan od problema u ovoj oblasti je posljedica nestručnog i neodgovornog obavljanja poslova pregleda i ispitivanja sredstava rada i opreme, fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima, od strane stručnih i ovlaštenih subjekata, koji posjeduju rješenje federalnog organa o ispunjavanju uslova za obavljane navedenih poslova.

Nije rijetka situacija da u privrednim subjektima, u kojima je od strane stručne i ovlaštene firme izvršen pregled i ispitivanje sredstava rada i opreme, prilikom vršenja inspeksijskog nadzora inspektori utvrde nedostatke i nepravilnosti na tim sredstvima rada, vezano za sigurnost zaposlenika.

Prilikom vršenja redovnog nadzora nad provođenjem mjera iz oblasti zaštite na radu i

vršenja uviđaja kod teških povreda i povreda sa smrtnim ishodom, postoji problem oko pristupa standardima za ličnu zaštitnu opremu, kojima su poblježe definisane mjere kontrole, pregleda i održavanja iste. Standardima je takođe definisan i način korištenja ličnih zaštitnih sredstava kao i materijali od kojih se izrađuju ista, a s obzirom da Agencija za standardizaciju BiH ne dozvoljava uvid u iste bez naknade, te bi u ovoj godini trebalo izdvojiti odgovarajuća sredstva za ovu namjenu.

Za poboljšanje stanja u ovoj oblasti neophodno je donijeti novu prateću zakonsku regulativu od strane resornog Federalnog ministra (odgovarajuće pravilnike), u skladu sa odredbama novog Zakona o zaštiti na radu.

2. INSPEKTORAT TRŽIŠNO – TURISTIČKO – UGOSTITELJSKE INSPEKCIJE

a.) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu, planirano 1351, a izvršeno je ukupno 1432 inspeksijska nadzora. Kantonalna tržišno-turističko-ugostiteljska inspekcija ima 12 izvršilaca, od kojih je jedan glavni kantonalni tržišni inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		1351	redovni inspeksijski nadzor	1061
			kontrola izvršenja rješenja	290
izvršeno inspeksijskih nadzora		1432	redovni inspeksijski nadzor	994
			inspeksijski nadzor po predstavkama	118
			kontrola izvršenja rješenja	320
poduzete mjere	Rješenja	353	rješenja o zabrani	44
			rješenja o otklanjanju nedostataka	309
			rješenja o upozorenju	0
	ZPPP		1	
	prekršajni nalozi:	502	iznos izrečenih novčanih kazni: 449.685,00 KM 482 PN po federalnim zakonima 440.735,00 KM 20 PN po zakonima ZDK 8.950,00 KM	
Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		0		
Broj zapečaćenih objekata			0	
broj slučajeva oduzimanja robe		6	Vrijednost oduzete robe: 3579,20 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			38	
broj zaprimljenih predstavki			152	

- Od ukupnog broja zaprimljenih predstavki (152), 20 se odnosi na reklamacije potrošača, od kojeg broja je 8 bilo osnovano i riješene su u korist potrošača, a 12 je bilo neosnovanih.
- Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga (502) zatraženo je 48 sudskih odlučivanja.

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema djelatnosti koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Broj izvršenih inspekcijskih nadzora
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji	469
Inspekcijski nadzor trgovačkih radnji-BPS	5
Inspekcijski nadzor kod proizvođača pekarskih proizvoda	63
Pilane	0
Inspekcijski nadzor u privatnim zdravstvenim ustanovama	6
Inspekcijski nadzor frizersko-kozmetičkih usluga	73
Inspekcijski nadzor zlatarskih radnji	13
Inspekcijski nadzor kod prometa svježeg mesa-mesnice	21
Inspekcijski nadzor kod proizvodnje i prometa suhomesnatih proizvoda	6
Obrt proizvodnja i uslužna djelatnost	89
Promet Sekundarnom sirovinama	10
Inspekcijski nadzor ugostiteljskih objekata vrste "BAROVI" (kafana, bosanska kafana, noćni klub, noćni bar, disko klub, caffe bar, pivnica, buffet, krčma, konoba)	150
Inspekcijski nadzor ugostiteljskih objekata vrste "RESTORANI" (restoran, gostionica, zdravljak, čevabdžinica, aščinica, buregdžinica, pečenjarnica, pizzeria, bistro, slastičarnica, objekat brze prehrane)	154
Inspekcijski nadzor smještajnih jedinica (hoteli, moteli, pansioni, sobe za iznajmljivanje, hostel, pension)	2
Inspekcijski nadzor putničkih agencija	1
Inspekcijski nadzor kod fizičkih lica bez odobrenja	50
Kontrolni inspekcijski nadzor izvršenja rješenja	320
Ukupno:	1432

Kao najbitnije aktivnosti u izvještajnom periodu izdvajamo sljedeće:

- Inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad kod trgovaca i obrtnika (automehaničara, autolakirera, autopraonica, frizera), s obzirom da se najveći broj prijava bespravnog rada odnosi na navedene djelatnosti. Otkriveno je 50 fizičkih lica koja su obavljala djelatnost bez odobrenja, odnosno suprotno u skladu sa odobrenjem za rad, te je donešeno 44 rješenja o zabrani rada i izdati prekršajni nalozi u skladu sa zakonom.
- U dane 20.01. i 31.01.2024. godine izvršen je inspekcijski nadzor posjedovanja odobrenja za rad te obavljanje djelatnosti u skladu sa odobrenjem za rad lica koja pružaju usluge na pijacama kojim upravlja JP Tržnica Zenica (M. Tita, Lukovo polje, Crkvice i Blatuša). Za utvrđene nepravilnosti poduzete su zakonom propisane mjere.
- Dana 28. i 29.02.2024. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor u ugostiteljskim

objektima na području Grada Zenica i Grada Visoko, te općina Žepče i Zavidovići, kada su inspektori u radnom vremenu od 13:30 do 22:00 kontrolisali odredbe Zakona o fiskalnim sistemima, kontrolisano je ukupno 20 subjekata, nepravilnosti su utvrđene kod 6 subjekata nadzora što je sankcionisano sa 8 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu od 19.000,00 KM.

- Dana 20.04.2024. godine izvršen je inspekcijski nadzor pijace na Usori kojom gazduje preduzeće “VRT” doo Žabljak, Usora. Kontrolisano je ukupno 77 lica koja su obavljala djelatnost na predmetnoj lokaciji i za isto su inspektorima predočila rješenja o odobrenju za rad nadležnog organa.
- Dana 11.05 i 15.05.2024. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor buvlje pijace u Zenici kojom gazduje “JP Tržnica”, Zenica. Kontrolisano je ukupno 21 (dvadeset jedno) zatečeno lice od kojih 2 (dva) lica koja su obavljala djelatnost na predmetnoj lokaciji nisu posjedovala odobrenja za rad nadležnog organa za što su prema licima i prema upravitelju poduzete zakonom propisane mjere. Na ulazu u pijacu na javnoj površini, kao i u krugu pijace, kontrolisana su lica koja se bave trgovinom prehrambenim i neprehrambenim artiklima za koje je utvrđeno da im je istekao rok upotrebe te su ista sankcionisana u skladu sa zakonom i izvršeno oduzimanje robe u ukupnoj vrijednosti od 568,50 KM.
- Dana 12.05. 2024. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor pijace u Novom Šeheru kojom gazduje društvo BHS – HAZI doo Maglaj. Kontrolisano je ukupno 9 zatečenih lica, koja su zatečena i u ponovljenoj kontroli dana 19.05.2024. godine. Za utvrđene nepravilnosti kod subjekata nadzora i upravitelja poduzete su zakonom propisane mjere.
- Dana 15.05.2024. godine izvršen je usmjereni inspekcijski nadzor pijace zv. Rastoka, Jelah, Tešanj. Kontrolisano je ukupno 14 (četnaest) zatečenih lica koja su posjedovala odobrenja za rad nadležnog organa. Na javnoj površini na ulazu u pijacu na 4 stola je zatečena akcizna i ostala roba, a lica koja su vršila prodaju su se u momentu dolaska inspektora udaljila, izvršeno je oduzimanje zatečene robe u ukupnoj procjenjenoj vrijednosti 749,00 KM.

Najčešće uočeno kršenja propisa u prvom kvartalu 2024. godine odnosilo se na neizdavanje računa i neposjedovanje dokumentacije o nabavci robe, te na obavljanje djelatnosti bez odobrenja, isto je sankcionisano represivnim mjerama odnosno izdavanjem prekršajnih naloga i u nekim slučajevima i upravnim mjerama.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno je:

- ✓ Inicirati izmjene Zakona o inspekcijama Zeničko – dobojskog kantona u dijelu prekršajne sankcije za rad bez odobrenja nadležnog organa, isto je potrebno jer je materijalnim propisima rad bez odobrenja sankcionisan neujednačeno. Rad bez odobrenja nadležnog organa u ugostiteljskoj djelatnosti za fizička lica je propisan u minimalnom iznosu 150,00 KM, kada je u pitanju trgovačka djelatnost kazne za fizička lica koja obavljaju djelatnost bez odobrenja za rad nadležnog organa su u minimalnom iznosu 1.000,00 KM, a za fizička lica koja ne posjeduju odobrenje za obavljanje obrta propisana je minimalna kazna u iznosu od 2.000,00 KM. Trenutno je Zakonom o inspekcijama kazna za rad bez odobrenja nadležnog

- organa propisana u minimalnom iznosu za fizička lica 500,00 KM.
- ✓ Inicirati donošenje podzakonskih akata za provođenje Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini kojim bi se dodatno osigurala efikasnija zaštita potrošača.
 - ✓ Inicirati usklađivanje Zakona o obrtu, Zakona o unutrašnjoj trgovini i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti sa Zakonom o fiskalnim sistemima.
 - ✓ Inicirati izmjene Zakona o mjeriteljstvu FBiH i proizašle pravilnike zbog nemogućnosti primjene istih na terenu.
 - ✓ Stim u vezi, dana 13.02.2024. godine Ministarstvu privrede Zeničko – dobojskog kantona upućena je inicijativa za održavanje radnog sastanka u cilju razrješavanja problematike neusaglašenosti, proceduralnih i tehničkih problema sa kojima se inspektori susreću u radu prilikom kontrole primjene Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti i Zakona o turizmu Zeničko – dobojskog kantona. Donošenjem podzakonskih akata, izmjenama pomenutih zakona te osnivanjem turističke zajednice Zeničko – dobojskog kantona umnogome bi se doprinjelo razvoju ove i te kako važne grane privrede, a pojednostavile bi se i procedure prilikom registracije djelatnosti pogotovo u segmentu iznajmljivanja smještajnih kapaciteta u domaćinstvima. Do trenutka pisanja ovog izvještaja sastanak sa resornim ministarstvom nije realizovan.

3. INSPEKTORAT ZA CESTE I CESTOVNI PROMET

U sastavu Kantonalnog inspektorata za ceste i cestovni promet su dvije vrste inspekcija: Kantonalna inspekcija za cestovni promet i Kantonalna inspekcija za ceste, kojima rukovodi Glavni kantonalni inspektor za inspekciju za cestovni promet i ceste - po ovlaštenju.

3.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTOVNI PROMET

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu, planirano je 300 inspeksijskih nadzora od kojih je 42 kontrole izvršenja rješenja.

U navedenom periodu izvršeno je ukupno 319 inspeksijskih nadzora od čega je 40 kontrola izvršenja rješenja.

Inspeksijski nadzor u tom periodu su vršila 3 (tri) kantonalna inspektora za cestovni promet, od kojih je jedan Glavni kantonalni inspektor za inspekciju za cestovni promet i ceste po ovlaštenju.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora	300	redovni inspeksijski nadzor	258	
		kontrola izvršenja rješenja	42	
izvršeno inspeksijskih nadzora	319	redovni inspeksijski nadzor	252	
		inspeksijski nadzor po predstavkama	27	
		kontrola izvršenja rješenja	40	
poduzete mjere	rješenja	37	rješenja o zabrani	15
			rješenja o otklanjanju nedostataka	18

			rješenja o upozorenju	-
			rješenja o isključenju vozila	4
			rješenja o udaljavanju vozača	-
	zaključci o dozvoli izvršenja prisilom		0	
	ZPPP		0	
	prekršajni nalozi	268	iznos izrečenih novčanih kazni: 162.720,00 KM	
	broj zaustavljenih i kontrolisanih vozila		2553	
	broj nelegalnih prijevoznika		12	
	broj isključenih prijevoznika iz prometa		4	
	broj udaljavanja vozača iz vozila		-	
	broj zahtjeva za brisanje iz registra		1	
	broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		16	
	broj zaprimljenih predstavki		75	

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora prema vrsti prijevoza koju obavljaju subjekti kod kojih je izvršen nadzor:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Prijevoz tereta:	
a) javni prijevoz tereta	131
b) prijevoz tereta za vlastite potrebe	133
Ukupno prijevoz tereta (a+b)	264
Prijevoz putnika:	
c) linijski i ugovoreni prijevoz	20
d) taksi prijevoz	35
Ukupno prijevoz putnika (c+d)	55
Ukupno:	319

Od ukupnog broja izdatih prekršajnih naloga, 267 prekršajnih naloga je izdato po Zakonu o cestovnom prijevozu FBiH i Zakonu o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prijevozu u ukupnom iznosu od 162.420,00 KM, dok je jedan prekršajni nalog izdat po Zakonu o inspekcijama ZDK, u iznosu od 300,00 KM, a za 23 prekršajnih naloga zatraženo je sudsko odlučivanje pred nadležnim općinskim sudovima.

Pored redovnih inspekcijskih nadzora u ovom izvještajnom periodu inspektori su postupali po, službenim zabilješkama policijskih službenika, predstavkama prijevoznika i drugih podnosilaca.

Kao najbitnije aktivnosti kantonalne inspekcije za cestovni promet u izvještajnom periodu ističemo pojačan inspekcijski nadzor u skladu sa nalogima za postupanje u mjesecu Februaru i Martu koji je vršen u oblasti taksiprijevoza bez odobrenja i javnog linijskog i vanlinijskog prijevoza putnika u cestovnom prijevozu.

Inspekcijski nadzor je vršen u redovnom radnom vremenu, kao i preraspodjelom radnog vremena u popodnevnim satima i u dane vikenda.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti cestovnog saobraćaja sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti cestovnog prijevoza na području Kantona nije zadovoljavajuće iz više razloga.

Ono što ga karakteriše jeste velik broj lica koja nelegalno obavljaju javni prijevoz, a što je u direktnoj vezi sa velikim brojem lica bez zaposlenja, koja se odlučuju na nelegalan taksiprijevoz, koristeći slabosti postojećeg javnog prijevoza.

Stanje nije zadovoljavajuće ni u segmentu prijevoza stvari, s obzirom da subjekti koji su registrovani za prijevoz stvari za vlastite potrebe (npr. poljoprivredni proizvođači), vrlo često pružaju usluge trećim licima, tj. vrše javni, a ne prijevoz za vlastite potrebe, čineći tako nelegalnu konkurenciju javnim prijevoznicima, koji su registrovani za javni prijevoz tereta.

Povećanje broja izvršilaca u inspekciji za cestovni promet, te postavljanje fizičkih barijera i saobraćajne signalizacije o zabrani parkiranja na mjestima gdje se najviše okupljaju lica koja vrše nelegalan prijevoz putnika, uticalo bi na poboljšanje stanja u navedenoj oblasti.

Poboljšanju stanja u navedenoj oblasti doprinijele bi i izmjene Zakona o cestovnom prijevozu posebno u dijelu koji reguliše rad bez odobrenja nadležnog organa, (nelegalni taksiprijevoz), kao i pojačana aktivnost drugih nadležnih organa u oblasti kontrole cestovnog prijevoza (Ministarstvo unutrašnjih poslova, jedinice Lokalne samouprave).

3.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA CESTE

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu, planirano je 85, a izvršeno ukupno 88 inspeksijskih nadzora.

Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vrši jedan kantonalni inspektor za ceste.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

Planirano inspeksijskih nadzora	85	izvršeno inspeksijskih nadzora	88	redovni inspeksijski nadzor	46
				inspeksijski nadzor po predstavkama	22
				kontrola izvršenja rješenja	20
poduzete mjere		rješenja	23	rješenja o zabrani	-
				rješenja o otklanjanju nedostataka	23
				ZPPP	-
				prekršajni nalozi	17
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima				0	
broj zaprimljenih predstavki*				31	

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Održavanje i izgradnja javnih cesta	33
Izgradnja objekata u pojasu javnih cesta	31
Izvođenje ostalih radova uz ceste i na cestama	24
Ukupno:	88

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao bitni razlozi koji su negativno uticali na stanje u oblasti cesta su:

- neprovođenje mjera zaštite regionalnih cesta od strane upravitelja javnih cesta (*održavanje regionalnih cesta u skladu sa članom 47. i 81. Zakona o cestama, zaštita od prekomjernog opterećenja, zaštita cesta od prekomjerne upotrebe i vršenje mjerenja ukupne mase i osovinskog opterećenja na javnim cestama u skladu sa članom 54. stav (8) i članom 56. Zakona o cestama*), što je dovelo do toga da su ceste na području Zeničko-dobojskog kantona u izuzetno lošem stanju, jer je asfaltni zastor na većini cesta dotrajao i iz tog razloga nastaju česta oštećenja kao što su pukotine, lomovi, neravnine i dr.,
- izgradnja objekata u cestovnom pojasu kao i priključaka objektima sa regionalnih cesta, u proteklom periodu, bez potrebnih saglasnosti nadležnih organa,
- nezakonito postavljanje raznih reklamnih i drugih panoa u cestovnom pojasu i nepostojanje evidencije odnosno saobraćajnih projekata kod upravitelja regionalnih cesta u skladu sa članom 76. Zakona o cestama,
- nezakonito vršenje određenih radnji na javnim cestama i oko njih, od strane raznih subjekata kao i od strane javnih preduzeća,
- nedovoljan iznos novčanih sredstava za održavanje postojeće mreže cesta te izgradnju novih cesta,
- nedosljedna primjena zakonske regulative koja reguliše oblast cesta, od strane onih koje Zakon o cestama i pravilnici doneseni na osnovu istoga, na to obavezuju, a to je upravitelj regionalnih cesta,
- nepostojanje projekata, informacionog sistema javnih cesta kao i katastra cesta sa ucrtanim objektima na istima te postojećom signalizacijom, uslijed čega je veoma otežano vršiti inspeksijske kontrole na cestama koje su već duže vrijeme u upotrebi, a ne posjeduju potrebnu dokumentaciju,
- nepostojanje dovoljne saradnje sa upraviteljima javnih cesta i subjektima koji vrše nadzor nad izvođenjem radova, koje se ogleda u nepostupanju istih po zahtjevima inspektora za dostavu podataka bitnih za inspeksijski nadzor, kao ni informacija o poduzetim mjerama i aktivnostima, te ne vršenju poslova od strane upravitelja regionalnih cesta, koji su im Zakonom o cestama dati u nadležnost,

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti cesta.

4. INSPEKTORAT TEHNIČKIH INSPEKCIJA

U sastavu kantonalnog inspektorata za tehničke inspekcije su tri vrste inspekcija: Kantonalna elektroenergetska inspekcija, Kantonalna termoenergetska inspekcija i Kantonalna rudarsko-geološka inspekcija, kojima rukovodi Glavni kantonalni inspektor za tehničke inspekcije - po ovlaštenju.

Inspektorat ima tri izvršioca, od kojih je 1 kantonalni elektroenergetski inspektor, 1 kantonalni termoenergetski inspektor i 1 kantonalni rudarsko-geološki inspektor.

4.1. KANTONALNA ELEKTROENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu, planirano je da se izvrši 78, a izvršeno je ukupno 72 inspeksijska nadzora.

Detaljan pregled rezultata rada u izvještajnom periodu prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		78	redovni inspeksijski nadzor	45
			kontrola izvršenja rješenja	33
izvršeno inspeksijskih nadzora		72	redovni inspeksijski nadzor	45
			inspeksijski nadzor po predstavkama	8
			kontrola izvršenja rješenja	19
poduzete mjere	Rješenja	16	rješenja o zabrani	2
			rješenja o otklanjanju nedostataka	12
			rješenja o upozorenju	2
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi:	4	Iznos izrečenih kazni: 10.000 KM Federalni zakon	
Zaključci o dozvoli izvršenja prisilom	-			
Broj zatraženih sudskih odlučivanja na prekršajne naloge		1		
Broj zapečaćenih objekata		-		
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
broj zaprimljenih predstavki		10		

*za tri predstavke izvršen jedan inspekcijski nadzor

Elektroenergetski inspektor je u izvještajnom periodu aktivno vršio nadzor nad srednje naponskim i niskonaponskim mrežama kod javnih poduzeća elektroprivrede na području Zeničko-dobojskog kantona, kao i kod privatnih subjekata, posebice onih koji su vlasnici ili korisnici trafostanica. Osim toga vršen je inspekcijski nadzor po podnesenim pismenim predstavkama. Elektroenergetski inspektor je u izvještajnom periodu djelovao sa ciljem poboljšanja kvalitete infrastrukture elektroenergetskih mreža, čime se smanjuje mogućnost havarija i ispadanja iz sustava elektroenergetskih objekata, a što u konačnici može smanjiti štete građana i drugih pravnih subjekata u Zeničko-dobojskom kantonu zbog isključenja električne energije.

Inspektor nije ispunio šestomjesečni plan iz razloga jer sam rad u okviru inspekcije, a bio je duži vremenski period na bolovanju, što će se u narednom periodu eventualno anulirati, sa ciljem da se ispuni planirani broj inspekcijskih nadzora.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Glavni razlog koji se negativno odražava na postojeće stanje je zastarjelost niskonaponske i srednje naponske elektroenergetske mreže u Zeničko-dobojskom kantonu. U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno je ulaganje u infrastrukturu elektroenergetskih mreža od strane Javnih poduzeća, odnosno nadležnih elektroprivreda u Zeničko-dobojskom kantonu.

Izgradnjom autoputa na koridoru VC, čija je trasa često u koliziji sa elektroenergetskom mrežom (srednje naponskim dalekovodima i niskonaponskom mrežom), dolazi do oštećenja mreže i prekida napajanja električnom energijom. Investitor izgradnje autoputa VC nije izvršio izmještanje elektroenergetske mreže prije početka radova na autoputu, što je bilo potrebno prema suglasnostima nadležni elektrodistribucija. Potrebno je izvršiti izmještanje elektroenergetske mreže u mjestima kolizije sa trasom autoputa, što elektroenergetski inspektor nalaže rješenjima.

4.2. KANTONALNA TERMOENERGETSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za period od 01.01. do 30.06.2024. godine planirano je da se izvrši 90, a izvršeno je ukupno 95 inspekcijskih nadzora.

Detaljan pregled inspekcijskih nadzora prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora	90	redovni inspekcijski nadzor	80	
		kontrola izvršenja rješenja	10	
izvršeno inspekcijskih nadzora	95	redovni inspekcijski nadzor	35	
		pregled projekata po zahtjevima stranaka	33	
		kontrola izvršenja rješenja	25	
		inspekcijski nadzor po predstavkama	2	
Poduzete	rješenja	186	rješenja za dalji rad	148

mjere			rješenja o zabrani rada	11
			rješenja o otklanjanju nedostataka	27
	ZPPP		-	
	izvještaj o počinjenom krivičnom djelu		-	
	prekršajni nalozi	4	Iznos izrečenih kazni: 5.000 KM Kantonalni propis	
	zaključci o dozvoli izvršenja rješenja		-	
	broj zatraženih sudskih odlučivanja za prekršajne naloge		2	
	uvjerenja za novoizgrađena tlačna postrojenja		-	
	broj otvorenih i izdatih "isprava"		55	
	uplaćena taksa za izdata rješenja		2030,00 KM	
	broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		1	
	broj zaprimljenih zahtjeva		40	
	broj zaprimljenih predstavki		2	

Inspeksijski nadzor je vršen kod subjekata koji obavljaju djelatnost gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara kao i negativan utjecaj na okoliš.

Inspeksijski nadzori su vršeni kao redovni i periodični pregledi prema tehničkim propisima, kao i pregledi po podnesenim zahtjevima vlasnika-korisnika termoenergetskih postrojenja, radi utvrđivanja ispravnosti termoenergetskih postrojenja i PPP (posuda pod pritiskom) u eksploataciji. Osim toga, vršen je inspeksijski nadzor po podnesenim pismenim predstavkama, kao i po nalogu neposrednog rukovodioca za pojačani nadzor i poduzimanje mjera iz nadležnosti subjekata kod kojih je prethodnim inspeksijskim nadzorima utvrđeno da posjeduju neispravne boce za tečni plin/gas, kao i kod drugih koji obavljaju tu djelatnost,

Od ukupnog broja pregledanih termoenergetskih postrojenja, najveći broj se odnosi na pokretne posude/boce pod pritiskom kao što su: propan-butan plin, boce auto plina koje se ugrađuju u motorna vozila, boce protupožarnih aparata sa prahom "S" i "CO2", boce punjene komprimiranim zrakom, kao i stabilne posude pod pritiskom: rezervoari plina propan-butan, kotlovska postrojenja, parni, te kompresorska i pneumatska postrojenja u eksploataciji.

Imajući u vidu specifičnost inspeksijskog nadzora u ovoj oblasti, koji podrazumijeva da se u svakom postupanju mora donijeti rješenje kojim se odobrava, nalaže ili zabranjuje upotreba određenih termoenergetskih postrojenja, to je kao poseban cilj izvedbe, odnosno radni zadatak ove inspekcije, postavljena blagovremenost u postupanju po podnesenim zahtjevima stranaka i blagovremeno, preventivno djelovanje u oblasti u kojoj se vrši inspeksijski nadzor. Iz navedenog razloga kantonalni termoenergetski inspektor je u toku izvještajnog perioda, na zahtjev subjekata, vršio inspeksijski nadzor i u dane vikenda.

Najčešće kršenje propisa u oblasti je taj što korisnik nije, pravilno i po propisima i uputstvima za rad i rukovanje, upotrebljavao, redovno ispitivao i održavao u ispravnom i bezbjednom stanju tehničku dokumentaciju, termoenergetsko postrojenje, uređaj ili posudu pod pritiskom, i nije vršio obuku rukovodioca postrojenjem.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Tlačna oprema zbog svoje specifičnosti, posebno opasnosti po ljude, životinje, materijalna dobra i okoliš, zahtijeva da bude apsolutno regulirana zakonskim propisima i stručnim preporukama. Zakonodavstvo u ovoj oblasti razlikuje se od države do države, ovisno o tehnološkom nivou razvoja zemlje. Nedostatak zakonske regulative u Bosni i Hercegovini (Federaciji BiH i Zeničko-dobojskom kantonu) usklađene sa evropskim standardima i propisima, negativno utiče na stanje u oblasti i otežava rad ovoj inspekciji. Naročite poteškoće u tom pogledu predstavljaju postrojenja uvezena iz zemalja Evropske unije, u pogledu obavezne tehničke i opće dokumentacije, različitih termina (rokova) redovnih inspekcijskih nadzora i obaveznih pregleda i ispitivanja.

Zakon o termoenergetskoj inspekciji i pravilnici koji se primjenjuju prilikom pregleda i ispitivanja termoenergetskih postrojenja su iz perioda 90-tih godina i ranije, i neprovodivi su na postrojenjima uvezanim iz zemalja Evropske unije. U cilju prevazilaženja navedenih nedostataka primjenjuju se propisi: DIN, JUS i drugi standardi, koji imaju strožije kriterije za utvrđivanje tehničke ispravnosti postrojenja, te se često vrši i skraćivanje rokova redovnih pregleda i ispitivanja, tako da primjena ovih propisa ne dovodi u pitanje stepen sigurnosti i pouzdanost termoenergetskih postrojenja. Sa ciljem poboljšanja stanja u oblasti inspekcijskog nadzora neophodno je donošenje Zakona o termoenergetskoj inspekciji na nivou Zeničko-dobojskog kantona. Primjena Uredbe sa zakonskom snagom o termoenergetskoj inspekciji („Službeni list RBiH“, broj: 23/92) znatno je otežana iz osnovnih razloga nemogućnosti izricanja prekršaja jer su propisani u dinarima, predviđena su dva nivoa nadzora republički i općinski, kao i ostali razlozi.

U ovoj oblasti su i dalje prisutni problem ugradnje pokretnih i stabilnih nadzemnih i podzemnih plinskih rezervoara za propan-butan gas, od strane fizičkih lica koja koriste plinske rezervoare i plin za zagrijavanje stambenih objekata, kao i drugih korisnika navedenih materija, bez prethodno obezbijedenih urbanističkih saglasnosti, upotrebni i lokacijskih dozvola. U cilju rješavanja navedenog problema uspostavljena je saradnja sa inspekcijskim organima za zaštitu od požara i eksplozija u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova, ali nedostaje saradnja sa općinskim organima nadležnim za izdavanje urbanističkih saglasnosti, odobrenja za građenje i upotrebni dozvola za predmetna postrojenja.

Aktuelan je problem sa pokretnim plinskim bocama starijim od 30 godina (težine 3, 5 i 10 kg), koje se po važećim propisima ne mogu otpisivati zbog starosti. Sa ciljem rješavanja navedenog problema potrebno je donošenje zakona na državnom nivou, koji bi ograničio vijek upotrebe istih na 30 godina, kako je riješeno u susjednim zemljama i zemljama Evropske unije.

4.3 KANTONALNA RUDARSKO-GEOLOŠKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu, planirano je 34 i izvršeno ukupno 38 inspekcijskih nadzora.

Detaljan pregled rezultata rada u izvještajnom periodu prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora	34	redovni inspekcijski nadzor	22
		Kontrola izvršenja rješenja	12
izvršeno inspekcijskih nadzora	38	redovni inspekcijski nadzor	16

			Inspekcijski nadzor po predstavkama	9
			Kontrola izvršenja rješenja	13
Poduzete mjere	rješenja	4	rješenja o zabrani	1
			rješenja o otklanjanju nedostataka	2
			rješenja o upozorenju	1
			ZPPP	-
	Izvještaj o počinjenom krivičnom djelu	-		
	Prekršajni nalozi	12	Iznos izrečenih kazni: 63.800,00 KM (kantonalni propis)	
	zaključci o dozvoli izvršenja rješenja		-	
Broj zatraženih sudskih odlučivanja za prekršajne naloge		6		
broj izvršenih stručnih analiza godišnjih izvještaja o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite subjekata iz nadležnosti rudarsko-geološke inspekcije		11		
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
broj zaprimljenih predstavki		10*		

*jedna predstavka je proslijeđena na nadležno postupanje Federalnoj upravi za inspekcijske poslove

Aktivnosti rudarsko-geološkog inspektora u ovom izvještajnom periodu bile su usmjerene na inspekcijski nadzor subjekata koji imaju odobrenje za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa, kao i vršenje stručnih analiza godišnjih izvještaja subjekata nadzora o stanju zaštite na radu, protupožarne i higijensko-tehničke zaštite za 2023. godinu.

Redovan inspekcijski nadzor vrši se kod 11 subjekata, koji imaju odobrenja za istraživanje/eksploataciju mineralnih resursa, te se vrše inspekcijski nadzori po predstavkama. Utvrđeno je da jedan broj subjekata eksploataciju ne izvodi duži vremenski period, a jedan broj povremeno na kraći vremenski period obustavlja izvođenje radova, te se prema istim u slučaju kršenja propisa poduzimaju mjere i radnje u skladu sa zakonom. Radi složenosti inspekcijskog nadzora u oblastima rudarstva i geologije optimalno se može izvršiti jedan nadzor za jedan dan, što se posebno odnosi na oblast rudarstva.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

I dalje je neriješeno pitanje stvarne nadležnosti rudarske inspekcije prilikom eksploatacije mineralnih sirovina, u dijelu prerade, izvan odobrenih eksploatacionih polja u Zeničko-dobojskom kantonu.

Radi nemogućnosti procjene imovinske koristi pribavljene nelegalnom eksploatacijom mineralne sirovine, propisana zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi nije provodiva. Da bi se prevazišla navedena poteškoća u radu inspektora i stvorili uvjeti za poboljšanje stanja u oblastima rudarstva i geologije potrebno je angažovanje firmi (geodetske, rudarske ili građevinske), kao i

vještaka ekonomske struke. Prethodnim bi se stvorili uvjeti za oduzimanje imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja i oduzimanje predmeta koji su upotrijebljeni, bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

U cilju postizanja adekvatne komunikacije rudarsko-geološkog inspektora, na stručnoj razini, sa resornim Ministarstvom privrede, neophodno je radno angažovanje stručnog lica iz oblasti rudarstva i geologije u navedenom organu.

POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE, ŠUMARSTVA, VETERINARSTVA, ZDRAVSTVA, URBANIZMA I EKOLOGIJE

U sastavu Sektora za inspekcijski nadzor u oblastima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, veterinarstva, zdravstva, urbanizma i ekologije, nalazi se 12 vrsta kantonalnih inspekcija, organiziranih u okviru 4 inspektorata.

Postojeći broj izvršitelja po inspekcijama i broj izvršitelja predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove

Red. Broj	NAZIV INSPEKTORATA/INSPEKCIJE	NAZIV RADNOG MJESTA	post ojeć i broj izvršilaca	pr e m a P ra vi ln ik u *
1.	Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije	glavni kantonalni inspektor	1	1
1.1.	Kantonalna poljoprivredna inspekcija	kantonalni poljoprivredni inspektor	3	5
1.2.	Kantonalna vodna inspekcija	kantonalni vodni inspektor	2	3
1.3.	Kantonalna šumarska inspekcija	kantonalni šumarski inspektor	2	4
1.4.	Kantonalna lovna inspekcija	kantonalni lovni inspektor	-	1
2.	Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije	glavni kantonalni inspektor	-	1
2.1.	Kantonalna inspekcija zaštite prirode	kantonalni inspektor zaštite prirode	-	1
2.2.	Kantonalna inspekcija zaštite okoline	kantonalni inspektor zaštite okoline	2	3
2.3.	Kantonalna urbanistička inspekcija	kantonalni urbanistički inspektor	-	1
2.4.	Kantonalna građevinska inspekcija	kantonalni građevinski inspektor	1	2
3.	Inspektorat veterinarske inspekcije	glavni kantonalni inspektor	-	1
3.1.	Kantonalna veterinarska inspekcija	kantonalni veterinarski inspektor	13	17
4.	Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije	glavni kantonalni inspektor	-	1
4.1.	Kantonalna zdravstvena inspekcija	kantonalni zdravstveni inspektor	1	2
4.2.	Kantonalna sanitarna inspekcija	kantonalni sanitarni inspektor	3	5

4.3.	Kantonalna farmaceutska inspekcija	kantonalni farmaceutski inspektor	1	2
UKUPNO:			29	50

Sektorom rukovodi pomoćnik direktora. Inspektoratima rukovode glavni kantonalni inspektori. Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije ima glavnog kantonalnog inspektora. Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije, Inspektorat građevinske, urbanističke i ekološke inspekcije i Inspektorat sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije poslove glavnog kantonalnog inspektora, obavljaju kantonalni inspektori iz tih inspektorata, po ovlaštenju direktora Uprave.

1. INSPEKTORAT POLJOPRIVREDNE, VODNE, ŠUMARSKE I LOVNE INSPEKCIJE

1.1. KANTONALNA POLJOPRIVREDNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godine planirano je 315, a izvršeno ukupno 414 inspeksijskih nadzora. Kantonalna poljoprivredna inspekcija ima 4 izvršioaca, od kojih je jedan glavni kantonalni inspektor.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		315	redovni inspeksijski nadzor	301
			kontrola izvršenja rješenja	14
izvršeno inspeksijskih nadzora		414	redovni inspeksijski nadzor	401
			inspeksijski nadzor po predstavkama	11
			kontrola izvršenja rješenja	2
poduzete mjere	rješenja	3	rješenja o zabrani	-
			rješenja o otklanjanju nedostataka	3
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	177	iznos izrečenih novčanih kazni: 169.400,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		12		
broj zaprimljenih predstavki		13		

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Sjeme i sadni materijal	4
Poticaji u poljoprivredi	33
Poljoprivredno zemljište	359
Fitofarmaceutska sredstva	2

Stočarstvo	6
Ribarstvo	9
Mineralna đubriva	1
Ukupno:	414

Inspeksijski nadzor se, u najvećem dijelu, vršio u skladu s odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koje se odnose na sačinjavanje zapisnika na licu mjesta o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost. Razlog većeg broja inspeksijskih nadzora, a koji su vezani za postupak izdavanja poljoprivrednih saglasnosti od strane resornog Ministarstva, je podnošenje velikog broja zahtjeva od strane nadležnih gradskih/općinskih službi za sačinjavanje zapisnika kantonalne poljoprivredne inspekcije o postojećem stanju u pogledu načina korištenja poljoprivrednog zemljišta, za koje se traži poljoprivredna saglasnost, a u svrhu izdavanja urbanističke saglasnosti. Kantonalna poljoprivredna inspekcija je riješila ukupno 359 zahtjeva. Iz naprijed navedenog razloga izvršen je veći broj inspeksijskih nadzora u odnosu na planirani. Zbog utvrđenih nepravilnosti, a koje su se odnosile na promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta bez prethodno pribavljene poljoprivredne saglasnosti izdata su 173 prekršajna naloga.

U skladu s odredbama člana 27. stav (9) Zakona o novčanoj podršci i ruralnom razvoju, a po zaprimljenoj anonimnoj prijavi koja se odnosi na sumnje za ostvarene novčane podrške za uzgoj rasplodne stoke (ovce) u 2023. godini, koje pokriva Veterinarska stanica "Zevet"d.o.o. Nemila, i zahtjeva Ureda za borbu protiv korupcije ZDK za nadležno postupanje u istoj stvari, Inspektorat poljoprivredne, vodne, šumarske i lovne inspekcije ZDK inicirao je saradnju u djelovanju i postupanju sa nadležnim Federalnim poljoprivrednim inspektoratom. Federalna i kantonalna poljoprivredna inspekcija u saradnji su izvršile inspeksijski nadzor kod 10 klijenata koji su ostvarili novčani poticaj za ovce koje su stacionirane na području ZDK. Većina stada ovaca (63) nalazi se na području drugih kantona tako da je o svemu sačinjena informacija od strane Federalnog poljoprivrednog inspektora i dostavljena Uredu za borbu protiv korupcije ZDK.

Prilikom inspeksijskih nadzora u oblasti ispunjavanja uslova za promet sjemena i sadnog materijala, a u skladu sa odredbama Zakona o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja u ovom izvještajnom periodu nisu utvrđene nepravilnosti.

Kad je u pitanju primjena Pravilnika o pčelarstvu koji je donesen na osnovu Zakona o stočarstvu, utvrđene su nepravilnosti i donesena su dva rješenja o otklanjanju nedostataka.

Inspeksijski nadzor u skladu sa odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu se odnosio na sačinjavanje zapisnika o poribljavanju ribolovnih voda, za koje nisu utvrđene nepravilnosti. Po istom zakonu utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na posjedovanje ribolovne dozvole, ribolov nedozvoljenim sredstvima i alatima i nemogućnost nesmetanog prolaza ribe za što su izdata 2 prekršajna naloga, 2 prekršajna naloga za nepostupanje po rješenje inspektora i rješenje o otklanjanju nedostataka.

Prilikom inspeksijskog nadzora u oblasti prometa mineralnih đubriva i fitofarmaceutskih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o upisu distributera i uvoznika mineralnih đubriva i Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati pravna i fizička lica za promet fitofarmaceutskih sredstava, u ovom izvještajnom periodu nisu utvrđene nepravilnosti.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Za rješavanje problema nomađenja stoke na poljoprivrednom zemljištu, potrebno je nastaviti sa zajedničkim koordiniranim djelovanjem policijskih i inspeksijskih organa.

Potrebno je da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva ubrza procedure donošenja i usvajanja novih zakona: Zakon o zaštiti bilja, Zakon o fitofarmaceutskim sredstvima, Zakon o mineralnim đubrivima kao i podzakonskih akata.

1.2. KANTONALNA VODNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu planirano je 170, a izvršena ukupno 221 inspeksijski nadzor. Kantonalna vodna inspekcija ima dva izvršitelja.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		170	redovni inspeksijski nadzor	150
			kontrola izvršenja rješenja	20
izvršeno inspeksijskih nadzora		221	redovni inspeksijski nadzor	172
			inspeksijski nadzor po predstavkama	29
			kontrola izvršenja rješenja	20
poduzete mjere	rješenja	27	rješenja o zabrani	8
			rješenja o otklanjanju nedostataka	16
			rješenja o upozorenju	3
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	10	iznos izrečenih novčanih kazni: 4.600,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		2		
drugostepena rješenja, po žalbama na rješenja općinske vodne inspekcije		2		
broj zaprimljenih predstavki		55		

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora :

Segment nadzora	Izvršeno inspeksijskih nadzora
Korištenje voda	32
Zaštita voda	67
Zaštita od voda	1
Vađenje materijala iz vodotoka	42
Javno vodno dobro	11
Posebne vodne naknade	65
Izgradnja objekata	3
Ukupno:	221

U ovom izvještajnom periodu, na vodotocima na području Kantona prijavljeni su sljedeći akcidenti:

- dana 12.02.2024. godine na društvenim mrežama je objavljeno zagađenje Vrućeg potoka i rijeke Trstionice, te je 13.02.2024.godine izvršen inspekcijski nadzor od strane vodne inspekcije kod subjekta „Adriatic Metals”d.o.o. na lokalitetu eksploatacionog polja Rupice i poduzete mjere na zabrani direktnog ispuštanja onečišćenih oborinskih voda bez adekvatnog prečišćavanja.
- dana 14.02.2024.godine oko cca 11:00 sati od strane PS Kakanj prijavljeno je zamućenje rijeke Trstionice u mjestu Vehabi, kod ušća rijeke Trstionice u rijeku Bosnu. Kantonalna vodna inspekcija je izašla na lice mjesta, sačinila službenu zabilješku i prosljedila informaciju MUP Zenica, PS Kakanj – veza sa incidentom od 12.02.2024.godine.
- dana 12.03.2024.godine prijavljeno je incidentno zagađenje Đulanovog potoka, gdje je kantonalna vodna inspekcija postupila u skladu sa uputama federalne vodne inspekcije u skladu sa odredbama člana 137. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona.
- dana 11.05.2024. godine prijavljeno je incidentno zagađenje rijeke Bioštica u Olovu o čemu su, zbog spriječenosti kantonalne vodne inspekcije da izađe na teren, obaviješteni stručni saradnik za životnu sredinu općine Olovo i federalna vodna inspekcija.

U skladu sa godišnjim planom, kantonalna vodna inspekcija je izvršila pojačani inspekcijski nadzor u cilju sprječavanja nezakonitih aktivnosti „u” i „oko” vodotoka (vađenje materijala i zahvati na javnom vodnom dobru) u periodu od 12.05. do 17.05.2024.godine i od 03.06. do 07.06.2024.godine – rad u drugoj smjeni od 11:30 do 20:00 sati te u periodu 18. i 19.05.2024.godine i 08.06.2024.godine u dane vikenda od 07:30 do 16:00 sati.

Stanje u periodu od 01.01. do 30.06.2024. godine, u oblasti u kojoj nadzor vrši kantonalna vodna inspekcija, karakteriše sljedeće:

- Značajan broj inspekcijskih pregleda, 67 ili cca. 30% je obavljen u oblasti zaštite voda, što najvećim dijelom obuhvata oblast ispuštanja otpadnih voda. Prema godišnjem planu, redovan inspekcijski nadzor obuhvata kontrolu ispuštanja otpadnih voda kod subjekata sa većim potencijalnim uticajnim rizikom na okolinu (subjekti u prometu opasnih materija, kao i subjekti sa kompleksnijim i rizičnijim tehnološkim procesima). Isto tako, u navedenoj oblasti, iz pismenih predstavki utvrđeno je da Gradovi Zenica, Visoko i Zavidovići, kao i Općine Kakanj, Vareš, Žepče, Maglaj, Doboj Jug i Usora nisu donijeli Odluku o odvodnji otpadnih voda, propisanu članom 28. stav 3. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, o čemu su pismeno upozoravani, ali je potrebno da im se ukaže na obavezu i od strane resornog organa, koji vrši upravni nadzor nad spovođenjem materijalnog propisa.
- Dio inspekcijskih nadzora iz segmenta zaštite voda obuhvatio je i oblast zaštite izvorišta, odnosno kontrolu poštivanja odredbi Odluke o zaštiti izvorišta, te treba istaći da za značajan broj izvorišta općinski organi nisu ispoštovali obavezu iz odredbi člana 40. Zakona o vodama Zeničko-dobojskog kantona, tj. utvrdili zone sanitarne zaštite, o čemu su pismeno upozoravani, ali je potrebno da im se ukaže na obavezu i od strane resornog organa, koji vrši upravni nadzor nad spovođenjem materijalnog propisa.
- Resornom Ministarstvu se ukazuje na potrebu donošenja Operativnog plana mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije, propisana članom 5. odnosno 11. Pravilnika o postupcima i mjerama u slučajevima akcidenata na vodama i obalnom vodnom zemljištu („Službene novine F BiH“, br. 71/09), a koji je donijet na temelju člana 61. stav 9. Zakona o vodama („Službene novine F BiH“, br. 70/06).
- U segmentu Javno vodno dobro bio je manji broj inspekcijskih kontrola, ali opet se ukazuje na to da resorno kantonalno Ministarstvo pokrene procedure i inicira nadležne službe Gradova/Općina Zeničko-dobojskog kantona, na izradi Elaborata o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije, čiji će prioriteta biti vodotoci, koji su „urbanistički

- napadnuti i ugroženi“.
- U okviru vodoprivrednih segmenata Korištenje voda, Posebne vodne naknade, Vađenje materijala iz vodotoka i Izgradnja vodoprivrednih objekata, može se kazati da stanje nije bitnije promijenjeno u odnosu na ranije izvještajne periode.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao što je i u ranijim izvještajima navedeno, s obzirom da ranije navedeni razlozi nisu otklonjeni, kao bitni faktori koji su negativno uticali na stanje u oblasti vodoprivrede ponovo se kao najznačajni navode:

- Pojedine općine na području Kantona (Breza, Olovo, Žepče, Vareš i Doboj Jug) koje nisu imenovale vodne inspektore, te u cilju adekvatne i pravovremene “terenske pokrivenosti”, smatramo važnim da se ova obaveza navedenih općina što prije ispuni.
- Povećati obim izrade Elaborata o utvrđivanju vodnog dobra za vodotoke II kategorije,
- Donijeti podzakonske akte (npr. Pravilnik o redovnom i vanrednom održavanju vodotoka II kategorije Zeničko-dobojskog kantona, Operativni plan mjera za vanredna i incidentna zagađenja na vodotocima II kategorije),
- Tehnička opremljenost vodne inspekcije, kao što je adekvatno terensko vozilo.

1.3. KANTONALNA ŠUMARSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu, planirano je 180, a izvršeno ukupno 183 inspekcijska nadzora. Kantonalna šumarska inspekcija ima dva izvršitelja.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		180	redovni inspekcijski nadzor	156
			kontrola izvršenja rješenja	24
izvršeno inspekcijskih nadzora		183	redovni inspekcijski nadzor	138
			inspekcijski nadzor po predstavkama	12
			kontrola izvršenja rješenja	33
poduzete mjere	rješenja	32	rješenja o zabrani	-
			rješenja o otklanjanju nedostataka	31
			rješenja o upozorenju	1
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	11	iznos izrečenih novčanih kazni: 18.200,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		0		
broj zaprimljenih predstavki		12		

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora	Izvršeno inspekcijskih nadzora
Vođenje evidencija i planska dokumentacija	26

Iskorištavanje šuma	32
Pilane – prerađivači drveta	21
Zaštita i zdravstveno stanja šuma	50
Doznake i projektna dokumentacija	12
Šumsko-uzgojni radovi	15
Promet drveta	27
Ukupno:	183

Inspeksijski nadzor vršen je kod JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Kantonalne uprave za šumarstvo i drugih pravnih i fizičkih lica, u privatnim i državnim šumama, te kod vlasnika pilana.

Prilikom vršenja redovnih inspeksijskih nadzora, obavljane su i kontrole prometa drvetom i bespravne sječe šume, obilascima rejonu na području gradova/općina Zeničko-dobojskog kantona.

U skladu sa godišnjim planom rada, kantonalna šumarska inspekcija je izvršila pojačani inspeksijski nadzor u cilju sprječavanja bespravne sječe šume i nelegalnog prometa šumskim drvnim sortimentima, u periodu od 03.06. do 05.06.2024. godine i od 17.06. do 20.06.2024. godine (rad u drugoj smjeni od 12:00 do 20:30 sati) te u 01.06 i 15.06.2024. godine u dane vikenda – subota od 07: do 16:00 sati.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Pogoršanje stanja u oblasti zaštite šuma je posljedica “pravnog vakuma” u dužem vremenskom periodu, nedonošenje federalnog Zakona o šumama, odnosno kompletne pravne nesigurnosti kada je u pitanju gospodarenje šumama.

U mjesecu julu 2013. godine donesen je kantonalni Zakon o šumama, te početkom 2014. godine, podzakonski akti na osnovu navedenog Zakona. Pojedine odredbe navedenih propisa su neprovođive i međusobno kontradiktorne, kako u kaznenim odredbama, tako i u smislu primjene odredbi Zakona koje su u suprotnosti sa drugim propisima, kao npr. član 33. Zakona o šumama - uzurpacije. Broj uposlenih u KUŠ ZDK nije u mogućnosti odgovoriti obavezama proizašlih iz Zakona o šumama ZDK, samim tim tehnički prijemi odjela ne obavlja se u rokovima i problem je čuvanja velikih površina na terenu. Takođe, šumarska inspekcija konstatuje nazadovanje korisnika šuma u realizaciji osnovnih zakonskih ulaganja u poboljšanje stanja šuma i šumskog zemljišta u smislu da se ne vrše obaveze pošumljavanja i održavanja šumskih kultura. Minimalno je ulaganje u zaštitu šuma, infastrukturu, obavezujuće norme neophodne za održavanje stabilnosti šuma i šumskog zemljišta i sl.

Stanje u oblasti se dobrim dijelom može poboljšati donošenjem federalnog Zakona o šumama, donošenjem izmjena u Zakonu o šumama Zeničko-dobojskog kantona, te koordiniranim djelovanjem svih institucija i subjekata, koji su na bilo koji način vezani za ovu oblast (Kantonalna uprava za šumarstvo, JP „ŠPD ZDK“ d.o.o. Zavidovići, Ministarstvo unutrašnjih poslova, inspeksijski organi, sudstvo, tužilaštvo i dr.). Mišljenje kantonalne šumarske inspekcije je da bi prenošenjem nadležnosti rada nad privatnim šumama i prelaskom čuvara šuma iz Kantonalne uprave za šumarstvo u JP ŠPD ZDK d.o.o. Zavidovići, postigla efikasnija zaštita šuma.

1.4. KANTONALNA LOVNA INSPEKCIJA

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2. INSPEKTORAT GRAĐEVINSKE, URBANISTIČKE I EKOLOŠKE INSPEKCIJE

2.1. KANTONALNA INSPEKCIJA ZA ZAŠTITU PRIRODE

U toku izvještajnog perioda, navedena inspekcija nije imala niti jednog izvršioca.

2.2. KANTONALNA INSPEKCIJA ZAŠTITE OKOLIŠA

a) Poduzete aktivnosti

Inspeksijski nadzor u oblasti zaštite okoliša u izvještajnom periodu vršila su dva inspektora, sa napomenom da je u I kvartalu i dijelom u II kvartalu izvještajnog perioda radio još jedan izvršilac, ali je bio odsutan u većem dijelu perioda zbog bolesti, a nakon toga i odlaska u penziju.

Programom rada inspekcije zaštite okoliša i izmjenom Programa rada za 2024. godinu za izvještajni period za tri izvršioca planirano je 190 inspeksijskih kontrola (za 2 izvršioca 150 kontrola), a od strane dva izvršioca izvršeno je 174 inspeksijske kontrole. Nadzor u ovoj oblasti podrazumijeva: redovan inspeksijski nadzor nad pogonima i postrojenjima koji zagađuju ili mogu da zagađuju okoliš (a prema prioritetima utvrđenim Programom rada za 2024. godinu), kontrolne inspeksijske preglede po izdatim upravnim aktima, nadzor po predstavkama i zahtjevima pravnih i fizičkih lica, kao i poduzimanje upravnih i kaznenih mjera. Detaljan pregled rezultata rada inspekcije zaštite okoliša dat je u sljedećoj tabeli:

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora	190	redovni inspeksijski nadzor	163	
		kontrola izvršenja rješenja	27	
izvršeno inspeksijskih nadzora	174	redovni inspeksijski nadzor	126	
		inspeksijski nadzor po predstavkama	7	
		kontrola izvršenja rješenja	41	
Poduzete mjere	rješenja	37	rješenja o zabrani	-
			rješenja o otklanjanju nedostataka	26
			rješenja o upozorenju	11
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	4	Iznos izrečenih novčanih kazni: 2.500,00 KM	
Broj zaprimljenih predstavki		24		

- od ukupno izrečenih prekršajnih naloga (4) u iznosu od 2.500,00 KM, prema Zakonu o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona nije bilo izrečenih naloga; svi nalozi su plaćeni;
- zahtjeva Sudu za pokretanje prekršajnog postupka nije bilo;
- u izvještajnom periodu zaprimljeno je ukupno 24 predstavke, te jedan broj zahtjeva i informacija koji nemaju karakter predstavke; sve predstavke i zahtjevi su pravovremeno riješeni.
- zahtjevi za inspeksijsku kontrolu/ predstavke, upućene ovoj inspekciji, a koji su se odnosili na rad drugih inspekcija, kao i oni koji nisu sadržavali dovoljno elemenata za pokretanje

- postupka od strane ove inspekcije, analizirani su i obrađeni u skladu sa ZUP-om i Zakonom o predstavkama i prijedlozima ZDK; odgovori na upite, informacije, poslanička pitanja, različiti akti po drugim zahtjevima, dostavljeni su rukovodiocu Uprave;
- prisustvovanje ročištima kod općinskih sudova u svojstvu ovlaštenog predstavnika ili svjedoka nije bilo;
 - Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti podrazumijeva nadzor nad pogonima, postrojenjima i objektima koji zagađuju ili mogu da zagađuju okoliš, prema prioritetima utvrđenim Programom rada za 2024. godinu.
 - Kao najbitnije kontrole kantonalne inspekcije zaštite okoliša u izvještajnom periodu, u redovnom inspekcijskom nadzoru ističemo sljedeće:
 - Kontrole zagađivanja zraka iz pogona i lokacija različitih industrija i djelatnosti sa posebnim akcentom na zagađivanje zraka iz postrojenja za sagorijevanje (toplane, kotlovnice i drugi izvori kapaciteta ložišta preko 50 kW).
 - Kontrole monitoringa i mjerenja emisija zagađujućih materija, izvršenih od strane ovlaštenih institucija.
 - Kontrole obaveznog izvještavanja o izvršenju obaveza iz dozvola.
 - Kontrole dozvola i ispunjavanja uvjeta, mjera i aktivnosti propisanih dozvolama i drugim okolinskim aktim.
 - Kontrole skladištenja, tretmana i odlaganja otpada u različitim industrijskim i drugim pogonima i postrojenjima, kao zasebne kontrole ili dio kompleksnih inspekcijskih kontrola, sa akcentom na kontrole otpada po novim propisima (otpad iz posebnih kategorija otpada);
 - Kontrole ostalih negativnih uticaja pogona, postrojenja ili aktivnosti na pojedine segmente okoliša; zaštita od zagađivanja voda i tla i poduzimanje mjera regulisano je propisima iz oblasti poljoprivrede, šumarstva i voda.

Uočena kršenja propisa bila su iz sljedećih razloga:

- prekršaji utvrđeni monitoringom,
- neadekvatno upravljanje otpadom,
- nepotpuno poduzimanje mjera i aktivnosti propisanih dozvolama i zakonima.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na stanje u ovoj oblasti, negativn uticaj ima:

- Nedovoljna definiranost i neusaglašenost odredbi pojedinih članova provedbenih akata sa novim Zakonom o zaštiti okoliša negativno su uticali na inspekcijski nadzor u oblasti zaštite okoliša. Usaglašavanje pojedinih propisa od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma još nije izvršeno. To se posebno odražava kod postojećih pogona i postrojenja, koji prema novim provedbenim aktima nisu više obveznici posjedovanja okolinske dozvole, a utvrđivanje ispunjavanja uvjeta zaštite okoliša za takve objekte nije definirano u novom Zakonu i u potpunosti je izostalo, te su ostale nejasnoće u nadležnostima za postupanje kod istih. Za takve objekte nadležni gradski/općinski organ u urbanističkoj saglasnosti treba, shodno Zakonu o zaštiti okoliša, propisati mjere zaštite okoliša, a što se u pravilu ne čini.
- Nemogućnost postupanja po dijelu novih provedbenih propisa za posebne kategorije otpada. Od strane federalnih organa nisu imenovani ovlašteni operatori za upravljanje posebnim kategorijama otpada, što onemogućava uspostavu sistema upravljanja pojedinim vrstama otpada. Navedeno posebno dolazi do izražaja u segmentu upravljanja otpadnim gumama,

obzirom da je vlasnicima otpadnih guma propisano da iste moraju predati ovlaštenim operatorima koji zbrinjavaju otpadne gume, ali od strane nadležnog organa (Ministarstva okoliša FBiH) još uvijek nisu određena pravna lica ovlašteni operatori sistema upravljanja otpadnim gumama niti su određeni ovlašteni sakupljači. Sve navedeno govori da od strane nadležnog organa nije uspostavljen sistem upravljanja otpadnim gumama propisan Pravilnikom o otpadnim gumama, a isto onemogućava inspektora u vršenju kontrole primjene Pravilnika od strane vlasnika guma.

- Nedostatak baze podataka o zagađivačima i registra zagađivača na području Kantona.
- Nepostojanje jedinstvene evidencije izdatih dozvola, dozvola koje zahtijevaju obnovu i rješenja o ispunjavanju općih uvjeta zaštite okoliša.
- Nepostojanje baze podataka o proizvodnim pogonima u kojima se izdvaja neopasni, opasni, a ni otpad iz posebne kategorije otpada.
- Neriješeno pitanje uklanjanja otpada animalnog porijekla je višegodišnji problem na prostoru F BiH. U oblasti zaštite okoliša ne postoji provedbeni akt o upravljanju ovim otpadom, te se kod subjekata koji posjeduju organski otpad provodi inspeksijski nadzor po opštim pravilima kontrole upravljanja otpadom iz proizvodnih pogona.
- Neriješeno pitanje gradskih deponija komunalnog otpada i izgradnje pretovarnih stanica i reciklažnih dvorišta, kao jedinog zakonskog načina upravljanja komunalnim otpadom.
- Problem “divljih deponija” na području Kantona, a što nije u nadležnosti kantonalne inspekcije zaštite okoliša.
- Također ističemo činjenicu čestog nerazumijevanja odredbi Zakona o zaštiti zraka („Službene novine F BiH“, broj: 33/03 i 4/10), prema kojem se sve obaveze i mjere zaštite zraka odnose na operatore izvora emisija (imaće pogona, postrojenja i objekata u kojima se obavlja registrovana djelatnost). Zakonom nisu obuhvaćeni kućni izvori emisije i isti se na te izvore ne primjenjuje. Oprema, uređaji i mašine koje se koriste u domaćinstvima podliježu prethodnom odobravanju određenog tipa proizvoda. Goriva koja se koriste u domaćinstvima moraju biti u skladu sa standardima utvrđenim od strane Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Inspekcija zaštite okoliša nije nadležna za postupanje u svemu prethodno navedenom.

U cilju poboljšanja stanja u oblasti neophodno bi bilo poduzeti mjere i radnje na otklanjanju gore iznesenih razloga, koji negativno utiču na stanje u oblasti zaštite okoliša.

2.3. KANTONALNA URBANISTIČKA INSPEKCIJA

Navedena inspekcija nema niti jednog izvršitelja. U toku 2022. godine bila je pokrenuta procedura za popunu radnog mjesta kantonalnog urbanističkog inspektora, ali nije bilo prijavljenih kandidata.

2.4. KANTONALNA GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu, planirano je 34, a izvršeno je ukupno 92 inspeksijska nadzora. Inspeksijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna građevinska inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		82	redovni inspekcijski nadzor	70
			kontrola izvršenja rješenja	12
izvršeno inspekcijskih nadzora		92	redovni inspekcijski nadzor	77
			inspekcijski nadzor po predstavkama	3
			kontrola izvršenja rješenja	12
Poduzete mjere	rješenja	5	rješenja o uklanjanju objekta	-
			rješenja o obustavi upotrebe objekta	1
			rješenja o obustavi građenja	-
			rješenja o otklanjanju nepravilnosti	2
			rješenja o upozorenju	2
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	8	Iznos izrečenih novčanih kazni: 14,000,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		-		
broj zaprimljenih predstavki		45		

Od ukupno izrečenih prekršajnih naloga (8), plaćeno je za 4 naloga u izrečenom iznosu od 6.000,00 KM, prema Zakonu o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona nije bilo izrečenih naloga; za ostale naloge (4) nije nastupila pravosnažnost. Zahtjeva Sudu za pokretanje prekršajnog postupka nije bilo.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je ukupno 45 predstavki, te jedan broj zahtjeva i informacija koji nemaju karakter predstavke. Sve predstavke i zahtjevi su pravovremeno riješeni.

Kantonalna građevinska inspekcija obavlja inspekcijski nadzor nad primjenom Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 17/23), a u skladu sa odredbama člana 156. novog zakona, kojim je propisano da kantonalni inspektor obavlja inspekcijski nadzor nad izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru za koje odobrenje za građenje izdaje Ministarstvo. Shodno istom članu Zakona, inspekcijski nadzor nad izgradnjom i korištenjem građevina i drugih zahvata u prostoru za koje odobrenje za građenje izdaje nadležna gradska/općinska služba obavlja gradski/općinski inspektor, kao npr. individualni stambeni objekti sa pratećim i pomoćnim objektima, stambeni objekti kolektivnog stanovanja, proizvodni i gospodarski objekti „manjeg“ kapaciteta i dr.

U izvještajnom periodu u vršenju inspekcijskog nadzora u oblasti građenja poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrole izgrađenih građevina i građevina u izgradnji,
- kontrole po izdatim aktima kantonalnog Ministarstva za prostorno uređenje, promet i

komunikacije i zaštitu okoline (rješenja o urbanističkoj saglasnosti, odobrenju za građenje, odobrenju za upotrebu građevine, kao i rješenja o odbijanju zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti),

- kontrole učesnika u građenju,
- kontrole postupanja po izdatim rješenjima.

Inspekcijskim nadzorom obuhvaćeni su objekti raznih vrsta djelatnosti, koji su po vrsti i kapacitetu u nadležnosti kantonalne građevinske inspekcije. Broj kontrola u pojedinim gradovima/općinama kantona zavisio je od razvijenosti grada/općine, tj. od broja subjekata koji su u nadležnosti ove inspekcije i zaprimljenih zahtjeva stranaka.

Kantonalna građevinska inspekcija u svom radu postupala i preventivno, na način da učesnike u građenju upozna sa obavezama koje su propisane Zakonom o prostornom uređenju i građenju.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Kao i u ranijem periodu, osnovni razlog koji negativno utiče na stanje u oblasti građevinarstva su duge i skupe procedure dobivanja odobrenja za građenje kao i potrebnih akata za pribavljanje odobrenja za građenje, kao što su: okolinska dozvola, prethodna vodna saglasnost, vodna saglasnost, vodoprivredna dozvola, pretvaranje poljoprivrednog u građevinsko zemljište, PTT saglasnost, elektroenergetska saglasnost i ostale saglasnosti, zavisno od vrste djelatnosti, a koje su u nadležnosti raznih općinskih, kantonalnih i federalnih organa.

Nisu su desila značajna poboljšanja u ovoj oblasti od vremena stupanja na snagu novog Zakona o prostornom uređenju i građenju jer i dalje su procedure za izdavanje građevinskih akata duge zbog velikog broja saglasnosti i dužine procedura za pribavljanje istih. I dalje najbitniji faktor koji bi imao uticaja na poboljšanje stanja u ovoj oblasti je uvođenje jednostavnijih (jeftinijih) i brzih procedura za izdavanje akata iz oblasti građenja kao i upoznavanje učesnika u građenju sa odredbama iz Zakona o prostornom uređenju i građenju.

3. INSPEKTORAT VETERINARSKJE INSPEKCIJE

3.1. KANTONALNA VETERINARSKJA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu, planirano je 2100, a izvršen ukupno 2484 inspekcijski nadzor. Kantonalna veterinarska inspekcija ima 12 izvršilaca, od kojih jedan kantonalni veterinarski inspektor obavlja poslove glavnog kantonalnog veterinarskog inspektora, po ovlaštenju direktora Uprave.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora	2100	redovni inspekcijski nadzor	2055	
		kontrola izvršenja rješenja	45	
izvršeno inspekcijskih nadzora	2484	redovni inspekcijski nadzor	2279	
		inspekcijski nadzor po predstavkama	91	
		kontrola izvršenja rješenja	114	
poduzete	rješenja	216	rješenja o zabrani	2

mjere			rješenja o otklanjanju nedostataka	210
			rješenja o upozorenju	4
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	115	iznos izrečenih novčanih kazni: 81.580,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			7	
Krivične prijave			-	
broj zaprimljenih predstavki			99	
broj nadzora pošiljki iz uvoza-izvoza			kontrola: 1195, pošiljki: 2025, uzoraka: 428	
vrijednost izdatih računa za pregled pošiljki			93.148,52 KM	

U skladu sa strateškim ciljem Uprave za 2024. godinu, koji se odnosi na pojačano djelovanje kod obavljanja djelatnosti gdje postoji povećan rizik po život i zdravlje ljudi, kantonalna veterinarska inspekcija je provodila inspekcijske nadzore po prijavama zaraznih bolesti životinja, koje se mogu prenijeti na ljude/zoonoze.

Kod vlasnika životinja, zbog utvrđenog obolijevanja ljudi, a i potvrđenih zaraznih bolesti životinja (zoonoza-bruceloza, Q groznica i tihineloz) provedene su mjere propisane Zakonom o veterinarstvu, a koje se odnose na karantiniranje, nalaganje utvrđivanja zdravstvenog statusa svih životinja u karantiniranom domaćinstvu, epizootiološkog izviđanja, zabrane kretanja i uklanjanja oboljelih životinja. Tokom provođenja ovih nadzora doneseno je 18 rješenja, uklonjeno 45 životinja, 3 trupa zaraženih divljih svinja.

U izvještajnom periodu od strane veterinarskih organizacija i provedenih službenih uzorkovanja od strane ove inspekcije otkrivene su i prijavljene sljedeće zarazne bolesti životinja:

- Trihineloz – 3 žarište na području, i to dva na području općine Olovo i jedno na području općine vareš (3 trupa divlje svinje pozitivna na bolest nakon laboratorijskih pretraga, neškodljivo uklonjena 3 trupa divlje svinje);
- Bruceloza – 11 žarišta, i to po tri na području Grada Zenica i Zavidovići, dva na području općine Žepče i po jedno na području općine Tešanj, Maglaj i Žepče (ukupno 29 životinja pozitivnih na bolest nakon laboratorijskih pretraga, neškodljivo uklonjeno 4 goveda, 32 ovce, 4 koze i 1 pas);
- Q groznica – 3 žarišta, i to dva na području općine Tešanj i jedno na području Grada Visoko (ukupno 3 životinje neškodljivo uklonjene nakon pozitivnih potvrda laboratorijskih ispitivanja);
- Američka gnjiloča pčelinjeg legala - 5 žarišta, i to dva na području Grada Zenica i po jedno na području Grada Zavidovići i općina Usora i Breza (ukupno 37 pčelinjih zajednica pozitivnih na bolest nakon laboratorijskih pretraga i neškodljivo uklonjeno 53 pčelinjih zajednica);

Pored navedenog, u klaonicama peradi „Madi“ d.o.o. Tešanj i „Brovis“ d.d. Visoko, uveden je rad u dvije smjene (noćna i dnevna), koji podrazumijeva angažiranje kantonalnih veterinarskih inspektora u obje smjene, te u dane vikenda (nedjelja) i državnih praznika, zbog potreba obavljanja stalnog veterinarsko-zdravstvenog nadzora nad klanjem u objektima ovih subjekata. Ovakav sistem kontrole je neophodan i predstavlja jedan od ključnih kriterija od kojega zavisi cjelokupan proces izvoza pilećeg mesa u EU.

Provođenjem inspeksijskih nadzora nad uvozno-izvoznim pošiljkama životinja i proizvoda životinjskog porijekla prilikom utovara i istovara izvršeno je ukupno 1195 kontrola, u kojima je pregledano ukupno 2025 pošiljki životinja, proizvoda i sirovina životinjskog porijekla. Laboratorijski su ispitana 428 uzorka, od čega 118 uzoraka na mikrobiološku ispravnost i 320 uzoraka kontrolirano na prisustvo rezidua (zaostatata veterinarskih lijekova, pesticida, radionukleida ili teških metala).

Za provedene veterinarsko-zdravstvene nadzore u izvoznim objektima i preglede pošiljki kantonalna veterinarska inspekcija je izdala račune subjektima nadzora ukupne vrijednosti od 93.148,52 KM.

Za uvezene pošiljke živih životinja, rasplodnih jaja i sjemena za umjetno osjemenjavanje rasplodnih životinja doneseno je 24 rješenja o otvaranju/zatvaranju karantena.

U sklopu Plana praćenja rezidua za 2023. godinu, kojega za cijelu BiH koordinira Ured za veterinarstvo BiH i koji se provodio do marta 2024. godine, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 10 uzoraka sirovina i proizvoda životinjskog porijekla.

U sklopu Plana službenog uzorkovanja u objektima za izvoz u Evropsku uniju za 2024/2025. godinu, Ured za veterinarstvo BiH, u toku izvještajnog perioda uzeto je ukupno 27 uzoraka vode, mesa peradi i proizvoda od mesa radi kontrole mikrobiološke ispravnosti i prisustva rezidualnih materija. Nakon provedenih laboratorijskih ispitivanja u jednom uzorku proizvoda od mesa peradi je ustanovljeno prisutvo bakterije *Listerije monocytogenes*, a po čemu je postupala ova inspekcija i što je rezultiralo stavljanjem van prometa i neškodljivo uništavanje 406,23 kg proizvoda od mesa peradi zbog zdravstvene neispravnosti.

Najčešća kršenja propisa u izvještajnom periodu utvrđena su u oblastima zaštite od zaraznih bolesti životinja i kontrole kretanja životinja, kao i zdravstvene ispravnosti i kontrole hrane animalnog porijekla. Kod ovakvih subjekata nakon inspeksijskih kontrola izdato je devedeset (90) prekršajnih naloga što je sankcionisano novčanim kaznama u ukupnom iznosu od 61.380 KM. Dva prekršajna naloga su izdata na osnovu Zakona o lijekovima koji se upotrebljavaju u veterinarstvu, sa vrijednošću izrečenih kazni 5.500 KM. Dvadeset tri prekršajna naloga izdato je na osnovu Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona zbog nepostupanja po rješenju inspektora, a vrijednost ukupno izrečenih novčanih sankcija iznosi 14.700 KM. Za sedam izdatih prekršajnih naloga je zatraženo sudsko odlučivanje, a za sedamnaest je prekoračen rok za plaćanje.

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

A/ Struktura provedenih službenih veterinarskih kontrola		broj kontrola
1.	Veterinarsko-zdravstveni pregledi i kontrola na klaonicama (<i>antemortem i postmortem pregledi te obavljanje poslova prikupljanja podataka o prehrambenom lancu, postupanja u skladu s propisima o dobrobiti, i kontrole postupanja sa specifičnim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima životinjskog podrijetla, kao i uzorkovanja</i>)	869
2.	Kontrola utovara (certificiranje) pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (<i>izvoz, što uključuje i provođenje certificiranja u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla. Raspored rada se obavlja prema sedmičnom/mjesečnom rasporedu, a po zaprimljenim pisanim zahtjevima za izvoz pošiljaka subjekata u poslovanju sa hranom</i>)	507
3.	Kontrola istovara pošiljki životinja i proizvoda životinjskog porijekla (<i>uvoz, karantin i obavljanje poslova veterinarsko-zdravstvenih pregleda pošiljki iz uvoza prilikom istovara</i>)	715
4.	Službene kontrole farmi goveda, ovaca i koza	97
5.	Službene kontrole farmi svinja	62
6.	Službene kontrole farmi kokoši nesilica	2
7.	Službene kontrole farmi brojlera	3
8.	Postupak suzbijanja zaraznih bolesti pčela	7
9.	Postupak neškodljivog uklanjanja mesa zaražene divljači	2

	(trihineleza kod divljih svinja)	
10.	Skloništa za životinje	1
11.	-Objekti za uzgoj kućnih ljubimaca -Zaštita i dobrobit kućnih ljubimaca u vlasništvu	9
12.	Registrovana prodajna mjesta specijalizirana za promet hrane životinjskog porijekla (meso,sir, jaja)-mesnice, ribarnice	43
13.	Veterinarske organizacije	8
14.	Službene kontrole odobrenih klaonica peradi -izvozne	10
15.	Službene kontrole odobrenih klaonica goveda, ovaca i koza- izvozne	3
16.	Službene kontrole odobrenih klaonica goveda, ovaca i koza - unutrašnji promet	5
17.	Službene kontrole odobrenih objekata za preradu mesa- izvozne	10
18.	Službene kontrole odobrenih objekata za preradu mesa (mljeveno meso, mesni pripravci, MOM)	2
19.	Službene kontrole odobrenih skladišta i opće aktivnosti	1
20.	Službene kontrole odobrenih objekata za preradu mesa (izrada proizvoda od mesa)-unutrašnji promet	10
21.	Službene kontrole odobrenih objekata za poslovanje sa nusproizvodima životinjskog porijekla koji nisu namjenjeni ishrani ljudi (kafilacija) -izvozne	1
22.	Službene kontrole odobrenih objekata za poslovanje sa nusproizvodima životinjskog porijekla koji nisu namjenjeni ishrani ljudi (kožare) -izvozne	2
23.	Kontrole stočne pijace i manifestacije sa učešćem životinja	12
24.	Kontrole prevoza životinja i proizvoda životinjskog porijekla (putni pravac)	14
25.	Službene kontrole odobrenih objekata za proizvodnju, preradu, skladištenje i distribuciju hrane za životinje	1
	<i>UKUPNO</i>	2370
	B/ Kontrolni pregledi/nadzori (<i>kontrole izvršenja naloženih mjera rješenjima</i>)	114
	UKUPNO A+B	2484

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Zbog velikog broja redovnih inspeksijskih nadzora (pregledi na izvoznim klaonicama, pregledi pošiljki iz uvoza i pošiljki namjenjenih izvozu), kantonalni veterinarski inspektori nisu bili u mogućnosti ažurno vršiti kontrolne inspeksijske nadzore, te organizovati veći broj radnih dana za obavljanje administrativno-pravnih poslova u skladu sa Programom rada Uprave.

Da bi se osiguralo ispunjavanje svih radnih ciljeva kantonalnih veterinarskih inspektora, kao i sveobuhvatnija organizacija rada iz nadležnosti kantonalne veterinarske inspekcije, naročito u segmentu kontrole zdravlja životinja (službene kontrole farmi) i obavljanja djelatnosti bez odobrenja za rad, neophodno je jačanje ljudskih resursa i popuna upražnjenih radnih mjesta u inspektoratu veterinarske inspekcije.

Također Planom službenih veterinarskih kontrola na farmama goveda, ovaca i koza u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2024. godinu, donesenim od strane Federalne uprave za inspeksijske poslove, u izvještajnom period predviđeno je vršenje 182 službene kontrole na području nadležnosti ove inspekcije, što predstavlja nedostižan broj službenih kontrola, imajući u vidu raspoloživost ljudskih resursa u Inspektoratu veterinarske inspekcije.

Jedan od čestih problema s kojim se suočava kantonalna veterinarska inspekcija nakon

potvrđivanja zaraznih bolesti životinja je način uklanjanja istih, iz razloga što na području Kantona nisu osigurani objekti za zbrinjavanje animalnog otpada ili stočna groblja, niti stvoreni preduvjeti za neškodljivo uklanjanje uginulih i eutanaziranih životinja i drugog animalnog otpada.

Navedeno mnogome usporava postupak provođenja mjera u zaraženim objektima-domaćinstvima, a što kao posljedicu nesporno ima dodatne nepotrebne ekonomske gubitke kod vlasnika ovakvih životinja, kao i mogućnosti širenja zaraznih bolesti životinja koje se mogu prenijeti i na ljude.

Da bi se uspostavio kvalitetan sistem upravljanja animalnim otpadom i nusproizvodima animalnog porijekla, neophodno je da se identifikuju izvori i putevi ovakvog otpada u što moraju da budu uključeni proizvođači animalnog otpada (svi subjekti u poslovanju sa hranom), nadležna ministarstva i javna poduzeća koja su registrirana za prikupljanje otpada, kao i poduzeća koja mogu biti angažirana za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju animalnog otpada i apsolutno jedinice lokalne samouprave.

Sistem za prikupljanje, transport, zbrinjavanje i utilizaciju otpada animalnog porijekla treba da čini struktura, odnosno objekti i postrojenja koje odobrava nadležni organ za veterinarsko javno zdravlje.

Ovakvom načinu rješavanja akumuliranih problema vezanih za animalni otpad nadležni gradski, općinski i kantonalni organi nisu pristupili, mada je sva legislativa koja propisuje ovakve načine upravljanja, zbrinjavanja i odobravanja na snazi u BiH.

4. INSPEKTORAT SANITARNE, ZDRAVSTVENE I FARMACEUTSKE INSPEKCIJE

4.1. KANTONALNA ZDRAVSTVENA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godinu planirano je 80, a izvršeno ukupno 94 inspeksijska nadzora. Inspeksijske nadzore u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna zdravstvena inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspeksijskih nadzora		80	redovni inspeksijski nadzor	70
			kontrola izvršenja rješenja	10
izvršeno inspeksijskih nadzora		94	redovni inspeksijski nadzor	58
			inspeksijski nadzor po predstavkama	14
			kontrola izvršenja rješenja	22
poduzete mjere	rješenja	17	rješenja o zabrani	3
			rješenja o otklanjanju nedostataka	12
			rješenja o upozorenju	2
	ZPPP		-	
	prekršajni nalozi	22	iznos izrečenih novčanih kazni: 58.000,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima			-	

broj zaprimljenih predstavlki	19
-------------------------------	----

Struktura izvršenih inspeksijskih nadzora:

Segment nadzora		Broj nadzora
1.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u specijalističkim privatnim ordinacijama	2
2.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u privatnim stomatološkim ordinacijama	26
3.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u ustanovama sekundarne zdravstvene zaštite (bolnica, poliklinika)	12
4.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u ustanovama primarne zdravstvene zaštite (dom zdravlja, ambulanta porodične medicine, hitna medicinska pomoć)	7
5.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u medicinsko-biohemijskom laboratoriju	4
6.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva u zubotehničkom laboratoriju	1
7.	Nadzor nad primjenom propisa iz oblasti zdravstva fizička lica (rad bez dozvole i licence za rad)	42
UKUPNO:		94

U izvještajnom periodu, u oblasti zdravstva inspeksijski nadzor je vršen po Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Zakonu o evidencijama u oblasti zdravstva, Zakonu o stomatološkoj djelatnosti, Zakonu o liječništvu, Zakonu o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, Zakon o sestринstvu i primalјstvu, te po podnesenim pismenim predstavkama.

Inspeksijski nadzori su vršeni na primarnom i sekundarnom nivou zdravstvene zaštite, kao i u privatnim praksama, te po dobivenim informacijama i podnesenim pismenim prijavama. Kantonalni zdravstveni inspektor je izvršio inspeksijske kontrole i fizičkih lica, obrta odnosno kozmetičkih salona, gdje su se inspeksijskim nadzorom utvrdile nepravilnosti za koje su poduzete Zakonom propisane mjere.

U izvještajnom periodu u vršenju inspeksijskog nadzora obuhvaćeno je 10 općina Zeničko-dobojskog kantona i zaprimljeno je 19 predstavlki.

Prekršaji po propisima iz oblasti zdravstva, utvrđeni prilikom inspeksijskog nadzora u ovom izvještajnom periodu odnose se na nepravilnosti pružanja zdravstvene djelatnosti bez Rješenja nadležnog ministarstva, nepostupanja po naloženim upravnim mjerama postupajućeg inspektora, omogućavanje zdravstvenom radniku/saradniku pružanje zdravstvene djelatnosti, a koji ne ispunjavaju uslove propisane Zakonom te zbog neispunjavanja uslova propisanih članom 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Kantonalna zdravstvena inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da zdravstvene ustanove i nosioce privatne prakse upoznaје sa obavezama iz propisa u oblasti zdravstva.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Na osnovu izvršenih inspekcijskih kontrola kod subjekata nadzora uočena je nedovoljna infomisanost i nedovoljno poznavanje propisa iz oblasti zdravstva. Navedenom doprinosi i činjenica nepostojanje velikog broja podzakonskih i provedbenih propisa čije donošenje je predviđeno važećim zakonima iz oblasti zdravstva, što otežava njihovu efikasnu primjenu.

Takođe, postoje nedovoljno precizirana pojedina zakonska rješenja koja u značajnoj mjeri onemogućavaju provođenje inspekcijskog nadzora na efikasan način. Nadalje, inspekcijskim nadzorima kod subjekata nadzora utvrđeno je da administrativne procedure traju dosta duže od predviđenog.

Važno je ukazati i na činjenicu da uvođenje e-knjižice (e-kartona), kao i usklađivanjem Zakonskih i podzakonskih akata vezanih za vođenje osnovne medicinske dokumentacije, bi uveliko olakšali samu proceduru vezanu za naručivanje pacijenata i termine listi čekanja. Uvođenje proširenog zdravstvenog osiguranja, te omogućavanje većem broju zdravstvenih ustanova učestvovanje u proširenom zdravstvenom osiguranju (pružanje specijalističko konsultativne zaštite), u mnogome bi doprinijelo smanjenju listi čekanja te pružilo adekvatnu potporu primarnoj i bolničkoj zdravstvenoj zaštiti, racionalnije korištenje resursa u zdravstvu, a s ciljem povećanja stepena rješavanja zdravstvenih problema pacijenata.

Isto tako, važno je ukazati i na nemogućnost uvida u oglašavanje zdravstvenih radnika, zdravstvenih ustanova, privatnih praksi i grupnih privatnih praksi kao i gore navedenih kozmetičkih salona na javnim glasilima kao i na sve češće zastupljenim društvenim mrežama, gdje se po navodima subjekata nadzora reklamiraju usluge pružanja zdravstvene djelatnosti izvan obima Rješenja nadležnog ministarstva zdravstva i nemogućnosti korištenja istih u dokazne svrhe.

Zabrinjavajuća je činjenica pojave prometovanja i nabavke lijekova i medicinskih sredstava te korištenja istih, odnosno vršenje zdravstvene djelatnosti van zdravstvenih ustanova od lica koji ne ispunjavaju uslove za obavljanje istog. Slijedom navedenog kantonalni zdravstveni inspektor i kantonalni farmaceutski inspektor vrše redovne usmjerene inspekcijske nadzore s ciljem zaštite života i zdravlja ljudi. Međutim, razlozi koji dosta utiču na postojeće stanje jeste, kao što je gore navedeno, nemogućnost uvida u reklamiranje usluga na društvenim mrežama (utvrđivanje identiteta) i nemogućnost korištenja istih u dokazne svrhe. Također, pojačanim aktivnostima kantonalne inspekcije u suradnji sa nadležnim komorama, nadležnim ministarstvima kao i nadležnom Agencijom za lijekove BiH u mnogome bi doprinijelo zaustavljanju, sve više prisutnog vršenja zdravstvene djelatnosti van ustanova koje ispunjavaju uslove prostora, opreme i kadra. Kantonalni zdravstveni inspektor i kantonalni farmaceutski inspektor su za utvrđene prekršaje prosljedili informacije i drugim kantonalnim upravama za inspekcijske poslove na znanje i eventualno daljnje postupanje, a sve s ciljem zaštite života i zdravlja stanovništva. Još jedan od negativnih razloga koji su se odrazili na rad, jeste vrijeme potrebno za administrativne procedure pri nadležnom ministarstvu, kao i neriješeni imovinsko-pravni odnosi koji datiraju još iz 1990.tih godina i ranije vezanih za Javne ustanove i usklađivanja Rješenja izdatih od nadležnog ministarstva.

Jedan od razloga koji bi se mogao negativno odraziti na rad kantonalnog zdravstvenog inspektora, te općenito inspekcijskih nadzora iz oblasti zdravstva, jeste odsustvo edukacija vezanih za nove tehnologije koje se koriste u zdravstvu i nova dostignuća u medicinskoj opremi. Većim brojem aktivnosti i boljom suradnjom sa Agencijom za lijekove i medicinska sredstva BiH kao i Federalnim Ministarstvom zdravstva, kao primarnog rukovodioca organizovanja dodatnih edukacija za zdravstvene inspektore s ciljem kontinuiranog usavršavanja, kao i suradnjom sa nadležnim komorama, u mnogome bi uveliko doprinijelo ka krajnjem cilju, prepoznavanju istih prilikom inspekcijskih nadzora te ukazivanje na greške s ciljem zaštite zdravlja i života ljudi, te eventualnom poduzimanju odgovarajućih mjera defnisanih zakonom.

4.2. KANTONALNA SANITARNA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01. do 30.06.2024. godine planirana su 270, a izvršeno ukupno 348 inspekcijskih nadzora. Kantonalna sanitarna inspekcija ima tri izvršioca, od kojih je jedan glavni kantonalni inspektor za sanitarnu, zdravstvenu i farmaceutsku inspekciju po ovlaštenju.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora		270	redovni inspekcijski nadzor	210
			kontrola izvršenja rješenja	60
izvršeno inspekcijskih nadzora		348	redovni inspekcijski nadzor	167
			inspekcijski nadzor po predstavkama	65
			kontrola izvršenja rješenja	116
poduzete mjere	rješenja	128	rješenja o zabrani	52
			rješenja o otklanjanju nedostataka	76
			rješenja o upozorenju	-
	ZPPP	33		
	prekršajni nalozi	65	iznos izrečenih novčanih kazni: 106.600,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		25		
broj zaprimljenih predstavki		72		

Struktura izvršenih inspekcijskih nadzora:

Segment nadzora		Broj nadzora
1.	Nadzor nad zdravstvenom i/ili higijenskom ispravnosti životnih namirnica, predmeta opće upotrebe u fazi proizvodnje i prometa (mesnice, prerade mesa, pekare, trgovine, ugostiteljski objekti i drugi objekti koji prometuju lako kvarljive namirnice)	261
2.	Nadzor nad sanitarno-higijenskim uvjetima u zdravstvenim ustanovama	26
3.	Nadzor nad objektima za pružanje higijenske njege stanovništva (frizerski saloni, kozmetički saloni)	15
4.	Nadzor nad sanitarno-higijenskim uvjetima u osnovnim i srednjim školama, predškolskim ustanovama – vrtićima i školskim kuhinjama	6
5.	Nadzor nad registrovanim vodnim objektima, prirodne izvorske i mineralne	25

	vode u punjenju i prometu	
6.	Ostalo (dom za stare osobe, sportski objekti, bazeni za rekreaciju sistematska deratizacija i dr.)	15
UKUPNO:		348

Najveći broj inspekcijskih nadzora, u ovom izvještajnom periodu, kantonalna sanitarna inspekcija je izvršila u objektima koji prometuju životne namirnice (mesnice i prerade mesa, pekare, benzinske pumpe-trgovine). Struktura izvršenih nadzora prikazana je u tabeli iznad. Za nepravilnosti utvrđene inspekcijskim nadzorima izdato je 76 rješenja o otklanjanju nedostataka; 52 rješenja o zabrani rada za uposlenike i 65 prekršajnih naloga u iznosu 106 600, 00 KM.

Najčešće kršenje propisa utvrđeno je po Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti i Zakonu o zdravstvenom nadzoru životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, a odnosi se na neobavljanje obavezne preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije i neosiguravanje uposlenicima sticanja potrebnih znanja o higijeni životnih namirnica, sirovina namijenjenih za proizvodnju životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, kao i o ličnoj higijeni.

U prvom i drugom kvartalu 2024. godine izdato je 65 prekršajnih naloga po svim zakonima u ukupnom iznosu 106.600,00 KM, od tog broja izdato je 15 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu 12.100,00KM samo po kantonalnom propisu (nepostupanje po rješenju inspektora). Prema evidenciji Registra novčanih kazni do sada je po izdatim nalogima zatraženo 24 (dvadeset i četiri) sudskih odlučivanja.

U izvještajnom periodu kantonalni sanitarni inspektor, u timu sa inspekcijom za rad i radne odnose, izvršio je dvije inspekcije kontrole gdje su zbog kršenja propisa izdata dva rješenja zabrane rada i izdata dva prekršajna naloga za fizička lica u iznosu kazne od 4.000,00 KM.

Kantonalni sanitarni inspektori su prisustvovali edukacijama koje se odnose na Zakon o ograničenoj upotrebi duhana i duhanskih proizvoda

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Stanje u oblasti dobrim dijelom se može poboljšati donošenjem novog Zakona o sanitarnoj inspekciji, kao i propisa koji uređuju sanitarno - tehničke i higijenske uslove, s obzirom na to da sanitarna inspekcija uglavnom radi po zakonima i propisima koji su preuzeti iz SRBiH i SFRJ, kao i izmjenom postojećeg Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Takođe, za poboljšanje stanja u oblasti neophodno je popuniti radna mjesta gradskih/općinskih sanitarnih inspektora na području Kantona.

4.3. KANTONALNA FARMACEUTSKA INSPEKCIJA

a) Poduzete aktivnosti

Programom rada za 2024. godinu, za period 01.01 .do 30.06.2024. godine, planirano je 85, a izvršeno ukupno 96 inspekcijskih nadzora. Inspekcijski nadzor u ovoj oblasti vršila je jedna kantonalna farmaceutska inspektorica.

Detaljan pregled rezultata rada prikazan je u sljedećoj tabeli:

planirano inspekcijskih nadzora	85	redovni inspekcijski nadzor	73
		kontrola izvršenja rješenja	12

izvršeno inspekcijskih nadzora		96	redovni inspekcijski nadzor	73
			inspekcijski nadzor po predstavkama	4
			kontrola izvršenja rješenja	19
poduzete mjere	rješenja	19	rješenja o zabrani	5
			rješenja o otklanjanju nedostataka	10
			rješenja o upozorenju	4
	ZPPP	-		
	prekršajni nalozi	21	iznos izrečenih novčanih kazni: 79.500,00 KM	
broj zastupanja na usmenim pretresima pred općinskim sudovima		0		
broj zaprimljenih predstavki		4		

U izvještajnom periodu, u vršenju inspekcijskog nadzora u oblasti farmacije, poduzete su sljedeće aktivnosti:

- kontrola prometa lijekova na malo i poštivanja režima izdavanja lijekova,
- kontrola ispunjavanja uslova kadra,
- kontrola ispunjavanja uslova za čuvanje i promet lijekova,
- kontrola načina zbrinjavanja farmaceutskog otpada,
- kontrola izdavanja lijekova na neizsparvnu medicinski dokumentaciju (recept),
- kontrola urednog vođenja materijalnog i finansijskog knjigovodstva u apotekama,
- kontrola prometa lijekova i medicinskih sredstava izvan zdravstvenih ustanova, odnosno van obima Rješenja,
- kontrola upotrebe dermalnih filera od strane osoba koje ne ispunjavaju uslove za nabavku i promet lijekovima i medicinskim sredstvima (kozmetički saloni),
- kontrole ispunjavanja ostalih uslova propisanih Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

Kantonalni farmaceutski inspektor je u mjesecu junu, radio i u dane vikenda, u redovnom radnom vremenu, pri čemu su izvršeni nadzori u dvije općine, te su kontrolisani kozmetički saloni u cilju utvrđivanja da li se vrši promet lijekovima i medicinskim sredstvima tipa hijaluronskih filera, botulinum toxinum i dr. izvan zdravstvenih ustanova, odnosno utvrđivanja da li subjekat nadzora neovlašteno vrši promet medicinskim sredstvima, te su kontrolisane i apoteke u cilju utvrđivanja poštivanja propisa iz Zakona o apotekarskoj djelatnosti u dane vikenda. U izvršenim inspekcijskim nadzorima nisu utvrđene nepravilnosti.

Nepravilnosti po Zakonu o apotekarskoj djelatnosti, utvrđene prilikom inspekcijskog nadzora iz oblasti farmacije, u ovom izvještajnom periodu odnose se na:

- neuredno vođenje finansijskog i materijalnog knjigovodstva,
- neobezbjedivanje odgovarajućih uslova za čuvanje lijekova.
- izdavanje lijekova na recept od strane neovlaštenog kadra,
- izdavanje lijekova na neispravnu medicinski dokumentaciju (recept),
- neblagovremeno zbrinjavanje farmaceutskog otpada,
- izdavanje lijekova protivno režimu izdavanja definisanog u dozvoli za promet izdatom

od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH.
U izvještajnom periodu, sudsko odlučivanje je zatraženo za 5 (pet) prekršajnih naloga.

U izvještajnom periodu izdat je 16 prekršajni naloga po federalnim zakonima, u ukupnom iznosu od 74.200,00 KM, a 5 prekršajnih naloga po kantonalnim zakonu, u ukupnom iznosu od 5.300,00 KM.

Kantonalna farmaceutska inspekcija u svom radu postupa i preventivno, na način da apotekarsko osoblje upoznaje sa obavezama koje su propisane Zakonom o apotekarskoj djelatnosti.

b) Razlozi koji su se negativno odrazili na postojeće stanje u oblasti sa prijedlozima za poboljšanje stanja

Subjekti nadzora nisu u potpunosti upoznati sa obavezama i ispravnim načinom provođenja odredbi Zakona o apotekarskoj djelatnosti, kao i podzakonskih akata donesenih na osnovu tog Zakona, te su određene nepravilnosti bile rezultat nerazumijevanja ili nedovoljne informiranosti subjekata.

Jedan od uočenih problema je i dužina trajanja administrativnih rješavanja po zahtjevima stranki, koje za svoj rad trebaju odobrenja nadležnih organa. Ubrzavanjem navedenih procedura poboljšalo bi se stanje u oblasti farmacije, te subjektima nadzora omogućilo lakše i dosljednije poštivanje zakonskih propisa.

Također, preblago odmjerene kazne nakon sudskih odlučivanja daju signal subjektima nadzora da je za njih povoljnije rješenje kršiti Zakon i platiti nisku kaznu koju odmjeri Sud, nego obezbijediti Zakonom propisane uslove za obavljanje apotekarske djelatnosti, a čime se direktno ugrožava zdravlje i život stanovništva i što ukazuje na potrebu za sinhroniziranim radom inspekcije i Sudova, kako bi se poslala poruka svim pravnim i fizičkim licima da su u obavezi da postupaju po Zakonu.

Jedan od najvećih problema su duge liste čekanja kod doktora, pri čemu su pacijenti "prisiljeni" kupovati lijekove bez posjedovanja recepta od ljekara, kako bi obezbijedili potrebnu terapiju, a što je zabranjeno po Zakonu o apotekarskoj djelatnosti. Reorganizacijom zdravstvenog sistema, te skraćivanjem listi čekanja, ovaj problem bi se prevazišao.

III – NORMATIVNE ATIVNOSTI

U ovom izvještajnom periodu, izrađen je i u proceduru upućen Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, te Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijama Zeničko-dobojskog kantona.

IV – STUDIJSKO-ANALITIČKI DIO

Naziv materijala:

- Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove za period 01.01.-30.06.2024. godine

Organ koji razmatra ili usvaja materijal:

- Vlada Zeničko – dobojskog kantona

V – OSTALI POSLOVI I ZADACI

1. Izvještaj o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku, sačinjavamo tabelarno, uz izvještaj o radu Uprave za I-VI tekuće godine (šestomjesečni izvještaj):

1. IZVJEŠTAJ O RJEŠAVANJU UPRAVNIH STVARI U UPRAVNOM POSTUPKU ZA PERIOD 01.01. DO 30.06.2024. GODINE

Broj rješenja inspektora donesenih u prvostepenom postupku po službenoj dužnosti u periodu 01.01.-30.06.2024. godine (zabrana, upozorenje, otklanjanje nepravilnosti)	Broj izjavljenih žalbi na rješenja inspektora u periodu 01.01.-30.06.2024. godine	Broj rješenja kojim je žalba odbačena (neblagovremena, nedopuštena i izjavljena od neovlaštene osobe)	Broj žalbi na rješenja inspektora koje su proslijeđene drugostepenom organu	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj izvršenih zaključaka o dozvoli izvršenja prinudnim putem	Broj rješenja inspektora u drugostepenom postupku, donesenih po žalbi na rješenja općinskih inspektora
1	2	3	4	5	6	7
1067	17	-	12	6	1	-

2. Drugi kontinuirani poslovi

Upravno rješavanje po zahtjevima za pristup informaciji (30) i povrat pogrešno uplaćenih novčanih sredstava (8), u izvještajnom periodu donesenoje ukupno (38) rješenja

VI – OCJENA STANJA, POSTIGNUTIH REZULTATA I PROGRAMSKA ORJENTACIJA

U ovoj grupi je dat tabelarni prikaz slijedećeg:

1. Ocjena stanja
2. Programska orijentacija

1. Ocjena stanja

Tabelarni prikaz

UPOREDNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O RADU INSPEKCIJA ZA PERIOD JANUAR – JUNI 2023. GODINE I JANUAR - JUNI 2024. GODINE

NAZIV INSPEKCIJE	BROJ INSPEKCIJSKIH PREGLEDA						PODUZETE MJERE (Brojčano i procentualno u odnosu na broj izvršenih pregleda)					
	Planirano		Ostvareno		Izvršeno		Upravne		Kaznene		UKUPNO	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Inspekcija rada za obl. radnih odnosa	678	739	639	778	94,24%	105,27%	107 16,74%	104 13,36%	381 59,62%	397 51,02%	488 76,36%	501 64,39%
Inspekcija rada za obl. zaštite na radu	122	180	154	189	126%	105%	61 40%	62 32,80%	45 29,22%	57 30,15%	106 68,83%	119 62,96%
Tržišno-turističko-ugostiteljska	1.236	1351	1.380	1.432	117%	106%	361 26%	353 24,65%	444 32,17%	502 35,05%	805 58,33%	855 59,70%
Inspekcija za cestovni promet	252	300	299	319	119%	106,33%	30 10%	37 11,59%	260 86,95%	268 84,01%	290 86,95%	305 95,61%
Inspekcija za ceste	84	85	86	88	102,3%	103,52%	15 17%	23 26,13%	10 11,62%	17 19,31%	25 29%	40 45,45%
Elektroenergetska inspekcija	78	78	81	72	104%	92,30%	26 32%	16 22,22%	8 9,87%	4 5,55%	34 41,97%	20 27,77%
Termoenergetska	90	90	92	95	102%	105,55%	237 257%	186 195,78%	0	4 4,21%	237 257%	190 200%
Rudarsko-geološka	34	34	433	38	126,47%	111,76%	13 30,23%	4 10,52%	14 32,55%	12 31,57%	17 39,53	16 42,10
Poljoprivredna inspekcija	289	315	399	414	138,06%	131,43%	5 1,25 %	3 0,72 %	191 47,87 %	177 42,75 %	196 49,12 %	180 43,47 %
Vodna inspekcija	170	170	204	221	120,00%	130,00%	12 5,88 %	27 12,21 %	12 5,88 %	10 4,52 %	24 11,76 %	37 16,74 %

Šumarska inspekcija	180	180	165	183	91,67%	101,67%	24 14,55 %	32 17,49 %	14 8,48 %	11 6,01%	38 23,03 %	43 23,50 %
Inspekcija zaštite okoliša	245	190	206	174	84,08%	91,58%	47 22,82 %	37 21,26 %	12 5,83 %	4 2,30 %	59 28,64 %	41 23,56 %
Građevinska inspekcija	83	82	91	92	109,64%	112,20%	7 7,69 %	5 5,43 %	7 7,69 %	8 8,70 %	14 15,38 %	13 14,13 %
Veterinarska inspekcija	2020	2100	2601	2484	128,76%	118,29%	166 12,27 %	216 8,70 %	123 9,09 %	115 4,63 %	289 21,36 %	331 13,33 %
Zdravstvena inspekcija	55	80	95	94	172,73%	117,50%	36 37,89 %	17 18,09 %	10 10,53 %	22 23,40 %	46 48,42 %	39 41,49 %
Sanitarna inspekcija	333	270	449	348	134,83%	128,89%	189 42,09 %	128 36,78 %	67 14,92 %	65 18,48 %	256 57,02 %	193 55,46 %
Farmaceutska inspekcija	85	85	86	96	101,87%	112,94%	16 18,60 %	19 19,79 %	5 5,81 %	21 21,87 %	21 24,42 %	40 41,67 %

2. Programska orijentacija

Programska orijentacija Uprave utvrđena je Programom rada za 2024. godinu, kojim su utvrđeni strateški i kratkoročni ciljevi:

❖ Strateški ciljevi

- ✓ Jačanje djelovanja inspekcijskih poslova u Zeničko-dobojskom kantonu na otkrivanju, spriječavanju i sankcionisanju prekršaja koji se odnose na:
 - obavljanje djelatnosti bez odobrenja nadležnog organa i radno angažovanje zaposlenika suprotno zakonu,
 - obavljanje djelatnosti gdje postoji povećan rizik sigurnosti na radu i povećan rizik po život i zdravlje ljudi i materijalnih dobara, kao i negativan uticaj na okoliš,
 - subjekte koji su u prekršajnoj evidenciji RNK-i evidentirani kao ponavljači prekršaja.
- ✓ Poduzimanje preventivnih i korektivnih mjera u slučajevima koji nisu obuhvaćeni u naprijed navedenom, kako bi se omogućilo subjektima nadzora da bez primjene represivnih mjera usklade svoje poslovanje sa zakonskim propisima,
- ✓ Kontinuirana realizacija Akcionog plana za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona, Strategije za borbu protiv korupcije Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

❖ Kratkoročni ciljevi

- ✓ Kadrovske i materijalno-tehničke pretpostavke za efikasniji rad Kantonalne uprave za inspekcijske poslove:
 - Kadrovska popunjenost radnih mjesta, koja nisu popunjena.
 - Kadrovska popunjenost radnih mjesta uposlenika kojima radni odnos prestaje zbog ispunjavanja zakonskih uslova za odlazak u penziju i uposlenika kojima radni odnos prestaje dobrovoljnim istupanjem iz državne službe,
 - Nabavka materijalno - tehničkih sredstava službena vozila, nabavka namještaja, kao i obezbjediti veći broj kancelarija - iz budžetskih sredstva,
 - Edukacija svih uposlenika Uprave (interna i externa)

VII – UTROŠENA FINANSIJSKA SREDSTVA

Tabelarni prikaz plana i izvršenja Budžeta za period I-VI 2024. godinu:

<i>Konto</i>	<i>Naziv rashoda i izdataka</i>	<i>Budžet za I-VI 2024.</i>	<i>Izvršenje I-VI/2024.</i>
611100	BRUTO PLAĆE I NAKNADE	1.459.958	1.488.093
611200	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	205.000	173.504
612000	DOPRINOSI POSLODAVCA	153.370	156.562
613000	IZDACI ZA MATERIJAL I USLUGE	65.250	49.000
613100	PUTNI TROŠKOVI	2.500	2.282
613200	IZDACI ZA ENERGIJU	8.750	8.556
613300	IZDACI ZA KOMUNIKACIJU I KOMUNALNE USLUGE	5.000	4.623
613400	NABAVKA MATERIJALA	15.000	3.332
613500	IZDACI ZA USLUGE PREVOZA I GORIVA	12.500	7.556
613700	IZDACI ZA TEKUĆE ODRŽAVANJE	5.000	5.794
613900	UGOVORENE I DRUGE POSEBNE USLUGE	16.500	16.857
821300	NABAVKA OPREME	60.500	108.369
821500	NABAVKA STALNIH SREDSTAVA U OBLIKU PRAVA	5.000	0
	UKUPNO	1.949.078	1.975.528

Obrazloženje:

Iz tabelarnog pregleda se može zaključiti da je izvršenje Budžeta za period I-VI 2024. godine u skladu sa planom Budžeta 2024. Godine (Izmjenama i dopunama Budžeta za 2024. godinu) ali je na nekim pozicijama došlo i do odstupanja:

611100 - Bruto plaće i naknade – Budžetom za 2024. godinu na ovoj poziciji planiran je iznos od 3.229.036 KM, međutim Izmjenama i dopunama Budžeta za 2024. godinu sredstva su umanjena za 309.121 KM, te iznose 2.919.915 KM, pa je iz tog razloga je došlo do odstupanja.

612100 - Doprinosi zaposlenih - Budžetom za 2024. godinu na ovoj poziciji planiran je iznos od 339.048 KM, međutim Izmjenama i dopunama Budžeta za 2024. godinu sredstva su umanjena za

32.308 KM, te iznose 306.740 KM, pa je iz tog razloga došlo do odstupanja.

613700 - Izdaci za tekuće održavanje - utrošeno je za 794 KM više od planiranog iznosa za polugodišnji period, a razlog su utrošena sredstva za nabavku itisona za službene prostorije Uprave u iznosu od 3.995,80 KM

613900 - Ugovorene i druge posebne usluge utrošeno je 357,00 KM više od od planiranog za polugodišnji period, a razlog su utrošena sredstva za preuzimanje i uništavanje robe - otpada

821300 - Nabavka opreme - utrošeno je 108.369 KM na nabavku tri motorna vozila, kancelarijskog namještaja i četiri GPS uređaja za satelitsko praćenje vozila

Polugodišnji izvještaj o utrošku sredstava po Programu utroška sredstava, pod nazivom "Nabavka opreme" i „Nabavka stalnih sredstava u obliku prava“ Kantonalne uprave za inspeksijske poslove za 2024. godinu, upućen je Vladi na usvajanje.

Dostavljeno:

1 x Ured premijera

1 x Stručna služba Vlade

1 x a/a

DIREKTOR

Besim Spahić